

Divi ciņu zaudē

Vakar Kuldīgas slimnīcā atradās 13 Covid-19 slimnieku, no tiem divi reanimācijā. Divi šomēnes miruši.

Kopš novembra šo gultu skaits palielināts. Pašreiz ir 14 pacientiem ar vidēji smagu un ļoti smagu saslimšanu. Pacientiem ar vidēji smagu slimības gaitu skābeklis vajadzīgs, lai atvieglotu atveseļošanos. Pacientiem ar ļoti smagu saslimšanu tas nodrošina dzīvības funkcijas, un reanimācijas un anestezioloģijas nodaļā tas nozīmē nepārtrauktu skābekļa piegādi un citu dzīvības procesu uzraudzību.

Rīt – pēc potes Kuldīgā!

Sestdien, 6. novembrī, no 10.00 līdz 17.00 Kuldīgas vieglatlētikas manēžā (Dzirnavu ielā 13) būs izbraukuma vakcinācija bez pieraksta. Tiks potēti ar ražotāju Moderna, Johnson&Johnson un Pfizer vakcīnām. Līdzī jāņem personas dokuments.

Liels loms nonāk Skrundas pusē

Zemnieku saimniecība Valti kļuvusi par zivsaimniecības augstākā apbalvojuma Liels loms laureāti kā gada uzņēmums akvakultūrā.

Valti ir bioloģiskā saimniecība Skrundas pagasta Jaunmuižā, kur ar vidi saudzējošām metodēm īpašnieki Rihards un Vanda Valtenbergi darbojas gandrīz 30 gadu – kopš tās dibināšanas. Pamatnozare ir gaļas liellopu audzēšana, un te ir viens no lielākajiem ganāmpulkiem Kurzemē. Tikpat veiksmīgi Valtenbergi ir akvakultūrā, arī iepriekš dažāda mēroga konkursos viņi guvuši atzīnību gan kā lauksaimnieki, gan kā zivkopji.

„Zivju audzēšana ir papildu niša, kas pakārtota pamatnozarē,” teic R. Valtenbergs. „Kā bioloģiskie uzskatām, ka saimniecībai jābūt daudzveidīgai, un ņemam vērā, ka dabā viss ir sasaistīts. Mums ir seši ganāmpulki un seši dīķi ar speciāliem nogulsnešanās baseiniem, Venta tepat blakus. Lopiņš staigā pa nepiesārņotām ganībām, padzeras vai nopeldas dabiskā ūdenstilpē, kurā mīt zivis. Mums nav vajadzības piebarot ar zemi noplicinošām vielām. Tas ir gan ekonomiskais, gan ekoloģiskais ieguvums.”

Kuldīgas lauku konsultāciju biroja vadītāja Daiga Mellere pauž prieku, ka Zemkopības ministrija novērtējusi arī mazos uzņēmējus, jo nav viegli konkurēt ar lielajiem, īpaši tad, ja strādā videi labvēlīgi. Turklāt Valtenbergi dalās pieredzē ar citiem. Valti ir demonstrējumu saimniecība, un semināros tur pulcējas dažādu nozaru pārstāvji no Kurzemes un citām vietām.

Epidemioloģiskās situācijas dēļ apbalvošanas ceremonija ir atcelta – balvas laureātiem tiks nogādātas personīgi. Raidījumu par visiem Liels loma saņēmējiem varēs noskatīties 11. decembrī 15.00 kanālā TV6.

Rihards un Vanda Valtenbergi Skrundas pagasta Jaunmuižā jau kopš saimniecības Valti izveides strādā videi labvēlīgi un daudzveidīgi. Augstu novērtēti viņu ieguldījums arī zivsaimniecībā.

Daina Tāfelberga,
Valtenbergu arhīva foto

Volejbola trenere Agnese Megne – ar bumbu kopš bērnības.

→ 12.–13. lpp.

Rendas iedzīvotājas Ligas Riekstiņas pieredze ar kovīdu: „Redzēju, cik vīram grūti. Domāju, ka es diez vai ko tādu pārciestu. Tāpēc aizgāju vakcinēties.”

→ 5. lpp.

„Priecājies, ka draugi ir talantīgāki un ka vari no viņiem mācīties! Ja izvēlēties sabiedrību, kas sliktāka par tevi un kurā vari dominēt, pati nogrimsi,” mediju speciāliste Sandra Veinberga citē savu vecmāmiņu.

→ 10. lpp.

Kurš var saņemt trešo poti?

→ 4. lpp.

Kā vakcinācija radās? Ieskaits vēsturē.

→ 8. lpp.

Uzņēmējdarbība un Eiropas zaļā politika.

→ 6.-7. lpp.

Kā tikt pie valdības solītajiem 20 eiro mēnesī katram potētajam vai pārslimojušajam, kam 60 gadu?

→ 3. lpp.

Otrdien, 9. novembrī:

- Personība: Dace Martinova.
- Ivars Eglītis skaidro par kovīdu.
- Iepirkšanās un ēšanas paradumi mainās.
- Kāpēc potējās Ilga Leimane.

REDZĒJUMS

Kad sāksim saudzēt dabu?

Daina Tāfelberga

„Dārgie draugi, mums jāsaudzē daba,” tā katoļu priesteris Ilmārs Tolstovs viņdien LTV raidījumā 1:1 teica žurnālistam Gundaram Rēderam. Viņi runāja par katoļu baznīcu un Covid-19. Priesteris saprotami izskaidroja dažādas tēzes saistībā ar to un dažu garīdzniecības autoritāšu atšķirīgo nostāju. Un cita starpā uz jautājumu, kādas ir viņa paša domas, kas pasaulē notiek, I. Tolstovs atgādināja, cik ļoti svarīgi ir saudzēt dabu.

Mani šī vienkāršā atziņa ļoti spēcīgi uzrunāja. Ne velti pāvests Francisks norādījis, ka daudzas epidēmijas izraisa mūsu lielā necieņa pret dabu. „Jābūt uzmanīgākiem pret to, kā dzīvojam, jo nav teikts, ka šādi vīrusi neparādīsies arī turpmāk un lielākā skaitā. Mēs to nezinām,” atgādināja priesteris.

„Latvijai vēl daudz darāmā, lai tā būtu zaļa valsts un dabu mīloša tauta, par kādu mums labpatīk sevi iedomāties.”

Jā, mums, kas pieraduši visu kontrolēt, tas tiešām ir pārbaudījums. Neatkarīgi no tā, vai atzīstam sevi par Dieva radītām vai no koka nokāpušām un 6G bezvadu datu pārraidi (internetu) izgudrojušām, saprātīgām būtnēm. Jāatgādina vēlreiz un vēlreiz, ka mamma daba nespēj tikai dot un dot. Likās,

ka pandēmija, mājāsēde un visādi ierobežojumi liks negausībai kaut nedaudz rimties, bet viss kaut kā aizvirzījās citā virzienā – patērētāja cilvēktiesību, ne dabas aizstāvībā. Pagājušās nedēļas nogalē sociālajos tīklos parādījās foto ar krustu šķērsu savītrotām debesīm. Un panesās jociņi: re, kovīdu kaisa... Nē, tās esot vakcīnas tiem, kas negrib potēties. Varbūt kāds bēg prom uz Šanhaju? Nē, tad būtu tikai viens virziens. Ja krustu šķērsu, tad gaisa spēki pastiprināti kontrolē. Visādas jautras versijas par debesīs notiekošo. Bet visi ir vienprātīgi, ka smuki jau izskatās, kaut no vides aizsardzības viedokļa tā nevarētu teikt.

Otrdien Glāzgovā notika vērienīga ANO klimata pārmaiņu konference. Līdz mūsu ziņu portāliem nonāca vēsts: tur ar runu uzstājies Valsts prezidents Egils Levits un teicis viedus vārdus, ka Latvijai vēl daudz darāmā, lai te būtu zaļa valsts un dabu mīloša tauta, par kādu mums labpatīk sevi iedomāties. Tiesa gan, vizuāli izskatāmies zaļi, jo pusi valsts klāj meži, tie neizdeg tik ļoti kā citur un pēc kailcirtēm spēj atjaunoties. Un nu mums mežos atkal ir lāči – nav iemesla satraukties tā kā par pandu izmiršanu! Prezidents Glāzgovā gan runāja galvenokārt ne par brūnajiem, ne bambusa lāčiem, bet klimata pārmaiņu sekām kopumā. Un uzsvēra gan lielu uzņēmumu un politisku grupējumu, gan katra cilvēka ieguldījuma nozīmi dabas saudzēšanā.

Paskatījos, vai šādai informācijai ir komentāri. Ir! Astoni! Trīs no tiem par tēmu, trīs – par vakcināciju, divi – par neko.

PAR KURZEMNIEKU

Tagad, kad notiek preses abonēšana nākamajam gadam, uzrunājam bijušos kolēģus, jautājot, kādu viņi atceras darbu redakcijā un kādu saskata drukāto mediju nākotnē.

Augsta žurnālistikas latiņa

Daina Vārpiņa, sabiedrisko attiecību konsultante Rīgā:

– Kurzemniekā biju korespondente no 1999. gada 25. oktobra līdz 2004. gada 5. martam, taču publikācijas bijušas jau no 1995. gada. Tajā laikā sāku darboties Jauno žurnālistu skolā, kur mani iesaistīja redaktore Daiga Bitiniece. Viens no pirmajiem rakstiem, kas palicis atmiņā: devāmies mērīt dižozolu Rumbas pagastā. Biju jauna, jau pastrādājusi *Kurzemes Radio*. *Kurzemniekā* rakstīju par lauksaimniecību, sportu, pašvaldību. Vēl bija iedalīts Vārnes un Kurmāles pagasts. Kā jaunai korespondentei man lēnām bija jāiemanto uzticība nopietno pašvaldības cilvēku un sporta organizatoru acīs. Rakstīju arī par konkursu *Gaisadārzi Kuldīgā*, ko pati biju izdomājusi un organizēju. Mudinājām iedzīvotājus stādīt puķes kastēs, publicējām padomus, kā kopt un izaudzēt, pēc tam vērtējām. Vēl šodien, aizbraucot uz Kuldīgu, priecājos, ka šī tradīcija saglabājusies.

Par sportu runājot, šahiste Dana Reizniece-Ozola tajā laikā jau guva nozīmīgus panākumus Latvijā un ārpus tās, Romans Vainšteins kļuva par pasaules čempionu riteņbraukšanā, un man tā bija vērtīga pieredze – uzrunāt tik talantīgus cilvēkus un par viņiem rakstīt. Bija liels gandarījums, kad raksti nonāca pirmajā lappusē. Rakstīšana par sportu arī mani pašu mudināja sportot, piedalījies pat Kuldīgas pirmajā pusmaratonā. Lielāks piedzīvojums bija brauciens uz *Nāciju kausu* motokrosā Beļģijā, kur pirmo reizi izdevās akreditēties starptautiskā pasākumā.

Strādājot redakcijā, ieguvu atbildības izjūtu un lielu pieredzi materiālu vākšanā, tekstu veidošanā. Jau tajā laikā redzēju un vēl šodien redzu, ka *Kurzemniekam* žurnālistikas latiņa ir augsta, un to uztur ļoti labi tur strādājošie žurnālisti. Pa reizei, kad esmu Kuldīgā, avīze iegādājos un palasu vai lasu tad, ja sociālajos tīklos Daiga Bitiniece vai Inta Jansone padalījušas ar kādu rakstu. Man prieks par katru pozitīvu ziņu – redzu, ka Kuldīga attīstās. Priecājos, ka vēl aizvien ir drukāta avīze, ka ieviesta arī digitālā versija. *Kurzemnieka* stiprā puse noteikti ir saturs, iespēja stāstīt par vietējo cilvēku dzīvi. Ir interesanti palasīt par kādu, kuru pazinu kā bērnu vai jauniešu, bet nu viņi izauguši par personībām un dara nozīmīgas lietas. Drukātā avīze ir pārbaudīta pilsētas un tās cilvēku vērtība, kas izturējusi visādus laikus un noteikti būs arī nākotnē.

TRĪS PAR VIENU

Kā jūs raksturotu valdībā notiekošo saistībā ar veselības ministra Daniela Pavļuta demisijas pieprasījumu?

DIVU POLITISKO SPĒKU CĪŅA

1. Ilga Kreituse, Rīgas Stradiņa universitātes docētāja: – Notiek divu politisko spēku cīņa par 14. Saeimu, un ar to tiek piesegta prasītā Pavļuta demisija. Tas ir jautājums par partijas *Jaunā Vienotība* (JV) un apvienības *Attīstībai/Par!* (AP) perspektīvu. Situāciju nestabilu dara tas, ka citi koalīcijas spēki stāv malā. Krišjānis Kariņš (JV) un Daniels Pavļuts (AP) vienīgi uzstājas. Nav dzirdama Nacionālā apvienība. *Iepirkstas* Jaunā konservatīvā partija.

Cīņas novedušas pie tā, ka veselības nozarē pieņemti neprofesionāli lēmumi. Pēdējais gājiens ar medikū mobilizāciju ir kas neiedomājams. Tas atgādina 19. gadsimtu, kad

vārds *ārsts* nozīmēja to, ka šis cilvēks prot visu. Taču nevar jebkuram pateikt, lai ārstē kovidā slimnieku.

Daudz runā par cilvēkiem labvēlīgas situācijas radīšanu, bet darīts nekas netiek. Ir atzītas kļūdas iepriekšējā rīcībā, bet nav, kas par tām atbildētu. Un cilvēki uz valdību skatās kā uz aktieriem. Zem deķa tiek paslaucīti citi būtiski jautājumi. Vai kāds skatās, ka zemkopības ministrs dalījis naudu pa labi un kreisi? Nē, jo to aizsēd Pavļuta demisijas prasība. Cīņa par varu turpināsies līdz vēlēšanām, ja negadīsies kas ārkārtējs. Tas bija vecs paņēmiens – pretējo pusī sarīdīt un, kamēr tā karo, bīdīt savas lietas.

NAV ĪSTAIS MIRKLIS

2. Klāvs Sedleniņš, sociālantropologs, Rīgas Stradiņa universitātes docents:

– Skatos mazliet ironiski, jo demisijas pieprasīšana ir parastā retorika jebkurās cīņās. Tiklīdz kādai organizācijai kaut kas nepatīk, tā tiek pieprasīta. Šoreiz to prasījušas vairākas organizācijas. Nedomāju, ka Pavļuts atbildīgs par visu, kas veselības aprūpē ir vai nav noticis. Viņš valdībā bijis kā peramais zēns, kurš mēģina dabūt cauri risinājumus. Kāpēc neviens nerunā par ārlietu ministru Rinkēviču, kurš iestājās pret sagatavošanos *lokdaunam*? Šajā mirklī mainīt kapteini

uz kuģa nav īsti prātīgi. Demisijas pieprasījums nav skaidri argumentēts. Tāpat nav skaidrs, kāda rīcība tiek gaidīta, lai samilzušās problēmas atrisinātu. Protams, ir lietas, kas nav izdarītas, kā vajadzētu. Arguments, ka ministram ar nozari nav dialoga, tagad nav svarīgāks. Vajadzētu saprast, ko ārsti un medmāsas gaida. Jau agrāk bija zināms, ka krīze pienāks. Veselības ministrs gandrīz vienīgais visu laiku to atgādināja.

Vēlēšanu tuvums visus padara nervozus. Nav tā, ka atliek vienīgi gaidīt, jo sabiedrībai ir iespēja savas prasības izteikt. Jautājums: cik daudziem ir vajadzība un vēlme ko teikt.

ĻAUS TAM LĒNĀM IZBALĒT

3. Filips Rajeviskis, politologs:

– Nemainīga ir politikas aksioma, ka vara svarīgāka par visu. Tas, kurš ticis pie varas, par katru cenu cenšas noturēties. Tas attiecināms arī uz ministru Danielu Pavļutu, kuru vēlreiz varētu neiecelt, tāpēc viņš izmanto visus līdzekļus, lai ietekmi saglabātu. Iepriekš Ilzes Viņķeles gadījumā *Attīstībai/Par!* bija gatava ministri nomainīt, bet tagad tā neizskatās.

Valdība, pat nonākot līdz tehniskam stāvoklim, var nostrādāt līdz vēlēšanām. Ir divi aspekti: Ministru prezidentam Kariņam ir Valsts prezidenta atbalsts, un nepilnu gadu pirms vēlēšanām grūti izveidot jaunu valdību.

Latvijas Ārstu biedrības pieprasījums pēc demisijas ir kā nopietns signāls, tomēr tas lēnā garā balēs, līdz izbalēs. Visi tēlos, ka uzlabots tas vai šis, Pavļuts ar ministrijas milzīgajiem resursiem var ietekmēt tos, kas ir pret viņu, un atbalstīt tos, kas ir *par*, mainīt spēku samēru. Ārstiem nav instrumentu, lai piespiestu demisionēt. Pavļuta uzvedības modeli jau redzējām veikala *Maxima* traģēdijā, kad viņš bija ekonomikas ministrs. Cilvēki nemainās. Ministrus maina nevis tad, ja ir labi, bet gan krīzē, no kuras ilgi nevar izkļūt. Mainīt ministru nekad nav par vēlu, bet valdības loģika izskatās citādāka.

Daina Tāfelberga

RUNĀ SPECIĀLISTS

Tumšajā laikā visiem jābūt uzmanīgiem

Andris Megnis, Kuldīgas novada pašvaldības transporta infrastruktūras inženieris

Dienas kļūst arvien īsākas, un diennakts lielākajā daļā uz ceļiem un ielās ir sliktā redzamība, tai skaitā rītos un vakaros, kad cilvēki dodas uz darbu vai mājās un līdz ar to satiksme ir visintensīvākā. Galvenais, kas jāatceras: visiem jābūt uzmanīgiem un par drošību jādomā pašiem. Gājēji kļūdās, domādami, ka ir labi saskatāmi, jo no autovadītāja skatpunkta tā var nebūt, īpaši, ja vēl arī līst. Tāpēc tumšajā laikā noteikti jālieto atstarotājs, luksturis vai cits gaismas elements, kas redzamību pastiprina.

Atstarotāji var būt dažādi – nav obligāti jābūt vestei, kas gan ir vislabākais drošības līdzeklis. Svarīgi, lai gaismas elements būtu redzams. Var gadīties, ka cilvēks atstarotāju gan paņem ceļā līdzī, bet piesprauž to neredzamā vietā, aizmirst somā vai kabatā.

Uzlabojot satiksmes infrastruktūru, vienmēr tiek ņemta vērā apgaismojuma nozīme, taču visas vietas nevar izgaismot kā dienā. Turklāt Kuldīgas vecpilsētā ir sava specifika. Arī braucējiem jābūt modriem. Satiksmes noteikumi, ceļa zīmes, ātruma ierobežojumi jāievēro jebkurā diennakts laikā, taču tumsā pastiprināta piesardzība palīdzēs izvairīties no neparedzētām situācijām. Ārpus apdzīvotām vietām gājējiem jāiet pa ceļa kreiso pusī, lai redzētu, ja automobilis brauc pretī, un pavirzītos no brauktuves nost. Savukārt

autovadītājam nevajadzētu braukt pa pašu malu, jo, iespējams, kāds tomēr iet pa labo pusī, turklāt bez atstarotāja, tāpēc nav laikus saskatāms.

Satiksmes infrastruktūras projektos arī gājēju pārejām tiek pievērsta liela uzmanība. Tomēr joprojām negadījumi notiek arī tur, un ne vienmēr vainīgs ir tikai autovadītājs. Gadās, ka gājējs tumsā uz ielas pēkšņi iznirst automašīnas priekšā. Šķērsojot brauktuvi atbilstoši ierīkotā vietā, gājējam tik un tā jāpārlicinās par drošību, iešanas tempu samazinot un paskatoties, vai transportlīdzeklis netuvojas pārāk strauji. Atbildīgām jābūt abām pusēm.

Mājsēdes laikā pārvietošanās ir ierobežota, satiksme samazinājusies, tomēr cilvēki iet kājām, brauc ar mašīnām, velosipēdiem, skuteriem. Pēdējā laikā daudzi riteņbraucēji nenoliek velosipēdu ziemas guļā līdz pavasarim un turpina braukt, jo šis gadalaiks ir silts un sniegs ir arvien retāka parādība. Velosipēdisti arī ir satiksmes dalībnieki – tam jāievēro noteikumi, bet pārējiem – viņu tiesības pārvietoties droši. Tagad ielās ir mazāk skolēnu, jo mācības notiek attālināti. Taču ierobežojumi beigsies, bērni atkal brauks uz skolu, tostarp daudzi ar sabiedrisko transportu.

Pilsētā autobusu pieturas lielākoties izbūvētas tā sauktajās kabatās, un pasažieris nevar uzreiz izlēkt uz ielas. Turklāt apdzīvotās vietās ielas ir apgaismotas, braukšanas ātrums – ierobežots, aizmugurē braucošā transportlīdzekļa vadītājam jābūt gatavam palaist autobusu, ja tas izbrauc no pieturvietas.

Uz lauku ceļiem situācija nav tik droša, jo bērni var pēkšņi izskriet uz ceļa, lai gan tā nedrīkst darīt. Skolās tiek mācīti satiksmes noteikumi. Jācer, ka arī katrā ģimenē vecāki atgādina bērniem par drošību uz ceļa. Ir daudzas vispārzināmas lietas un noteikumi, kas jāievēro, lai satiksmē neapdraudētu ne sevi, ne citus. Arī par atstarotājiem katrs pieaugušais būs dzirdējis ne reizi vien, tomēr kaut kādu iemeslu dēļ ne visi to ievēro. Tāpēc jāatgādina sen zināmais, ka vispirms jāsargā pašam sevi.

LASĪTĀJS GRIB ZINĀT

20 eiro pabalsts vakcinētajiem senioriem

Lai pasargātu no saslimšanas ar Covid-19, potētajiem iedzīvotājiem virs 60 gadiem no novembra līdz martam valsts maksās 20 eiro pabalstu.

Skaidro Labklājības ministrija un Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (VSAA).

Kas jā dara, lai to saņemtu?

Potētajiem VSAA maksās automātiski. Informāciju, ka pilnu kursu esat pabeidzis, aģentūra saņems no Nacionālā veselības dienesta. Pabalsts tiks maksāts līdzīgi pensijai, un decembrī saņemsit 40 eiro par novembri un decembri reizē.

Ko nozīmē pabeigts potēšanas kurss? Vai jābūt sadarbspējīgam vakcinācijas sertifikātam?

Ja potēts nesen, ir svarīgi, lai ir ievadīts pilnam kursam (kāds konkrētai vakcīnai noteikts) atbilstošs devu skaits vai nepieciešamais jaukto vakcīnu devu skaits. Vai arī ar RNS testu ir apstiprināta inficēšanās (saslimšana) ar Covid-19 un pēc tam ir ievadīta viena vakcīnas deva. Sadarbspējīga vakcinācijas sertifikāta var arī nebūt.

Vai pabalstu varēs saņemt, ja cilvēks dažādu iemeslu dēļ var vakcinēties tikai novembra beigās un līdz ar to otrā pote būs decembrī?

Jā, ja kurss būs pabeigts, piemēram, 16. decembrī, tad pabalstu maksās par decembri, janvāri, februāri un martu. Par novembri 20 eiro netiks maksāti.

Vai pabalsts pienākas tam, kurš potēts jau vasarā, bet 60 gadi apritēs tikai 30. decembrī?

Ja cilvēks pilnu kursu pabeidzis vasarā un 60 gadus sasniedz 30. decembrī, tad tiesības uz pabalstu ir no 1. decembra. Novembrī viņam vēl nebija 60, un par šo mēnesi pabalsta nebūs.

Vai pabalstu var saņemt arī tie, kas Covid-19 izslimojuši un ieguvuši pārslimošanas sertifikātu?

Nē, pabalsts tiek piešķirts tikai tiem, kuri beiguši vakcinācijas kursu, līdz ar to Covid-19 testa un pārslimošanas sertifikāts tam nav derīgs. Tomēr, ja cilvēks veselības dēļ saņēmis klīniskās universitātes slimnīcas speciālista vai konsilija atzinumu, ka potēšana līdz 31. martam jāatliek, tad var rakstīt iesniegumu VSAA, pievienojot atzinumu.

Kas jā dara vakcinētajiem, kuriem jau ir 60 gadu, bet kuri pensiju vai citu VSAA pakalpojumu nesaņem?

Tad jā sūta iesniegums VSAA:

- e-adresē (iesniegums jāparaksta ar elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu);

- e-pastā Kurzeme@vsaa.gov.lv (iesniegums jāparaksta ar elektronisko parakstu, kas satur laika zīmogu);

- nosūtot pa pastu jebkurai nodaļai vai ieliekot VSAA klientu centru pastkastītēs darba laikā.

Iesniegumā jānorāda:

- vārds, uzvārds, personas kods,
- tālruna numurs vai e-pasta adrese saziņai,

- Latvijas kredītiestādes vai pasta norēķinu sistēmas konta numurs.

Vai vakcinēts 60 gadu vai vecāks cilvēks šo pabalstu var pieprasīt tikai pavasarī, jo vēlas 100 eiro saņemt uzreiz?

Ja cilvēks pabalstam kvalificējas jau novembrī, bet nesaņem nevienu VSAA pakalpojumu (pensiju, atlīdzību vai pabalstu), šo pabalstu var pieprasīt arī vēlāk, piemēram, pavasarī, kad pēc iesnieguma izskatīšanas 100 eiro tiks izmaksāti vienā reizē.

Tomēr tas jāiesniedz sešu mēnešu laikā no 27. oktobra, kad šī iespēja stājas spēkā, vai no dienas, kad pabeigts vakcinācijas kurss, ja tas noticis no 27. oktobra līdz 31. decembrim.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Vai veļu laikā ievērojat kādas latviešu tradīcijas? Varbūt vairāk padomājat par mirušajiem?

Aina Knopkena, seniore:

– Veļu laikā eju uz kapiņiem, palūdzu un pasakos. Mājās aizdedzinu svečīti un vairāk veltu domas aizgājušajiem. Visbiežāk gan uz kapiem sanāk iet vasarā. Dažreiz reizi mēnesī, dažreiz pat katru nedēļu. Ienākušos Helovīna svētkus neatzīstu. Manā skatījumā tā ir vienkārši izprieca jauniešiem.

Zeltīte Terpa, pensionāre:

– Aizdedzu svečītes, domāju par aizgājušajiem un aizeju uz kapiem – tas arī viss, ko veļu laikā daru. Man daudz cilvēku apkārt ir miruši, arī tagad, kovida laikā. Uz kapiem visbiežāk iznāk iet tieši rudenī. Domāju, ka jaunieši ļoti maz zina par šo laiku, īpaši tagad, kad uz skolu neiet un viss notiek mājās. Tomēr šaubos, ka kāds jauniešiem nezina par Helovīnu. Tie viņiem ir kā svētki, kaut arī daudzi nemaz nezina, kas tie patiesībā ir. Vajadzētu daudz vairāk bērniem un jauniešiem stāstīt, ka mirušie jāpiemin.

Dace Masaļska, kosmētiķe:

– Es zinu, kas ir veļu laiks, bet man senās tradīcijas nav īpaši tuvas. Arī Helovīns nav aktuāls. Rudens un veļu laiks jau pats ir drūms laiks, un tad negribas to sūrumu vēl kultivēt. Man patīk Ziemassvētki, dzimšanas dienas un vienkārši skaistas dienas. Uz kapiņiem eju tad, kad pašai rodas doma, ka to gribas, vai arī kādā atceres dienā – mirušā dzimšanas vai vārda dienā. Bērniem vajadzētu par latviešu tradīcijām vairāk stāstīt, lai viņiem būtu šāda informācija un pēc tam viņi varētu izvēlēties, vai kādu tradīciju ievērot vai ne.

Alfrēds Grundmanis, pensionārs:

– Rituāli jau sen izzuduši. Pirtīņa mums ir, bet galdū mirušajiem nekājam, kaut arī ar sievu zinām, kā tas jā dara. Uz kapiņiem ejam diezgan regulāri, pirms pāris dienām bijām. Mājās iedezdam svečītes tāpat vien, bet domās atceramies aizgājušos. Jauniešiem aktuāls ir Helovīns, jo tas liekas interesanti. Vecāki pie tā vainīgi, jo to pieļauj. Es bērniībā staigāju ķekātās, bet mūsdienās tas sen aizmirsts. Šo kultūru un tradīcijas nevajadzētu laist postā, citādi bail iedomāties, kas būs vēl pēc gadiem 20 vai 30.

Dzintra Zupāne, pavāre:

– Neievēroju nekādas tradīcijas, jo ļoti daudz strādāju, tāpēc daudzām lietām vienkārši trūkst laika. Tomēr mēģinu par mirušajiem padomāt un viņus atcerēties. Biežāk svečītes mājās aizdedzinu. Gadā reizi aizeju uz kapiņiem, parasti vasarā.

Indra Vilmane, Kuldīgas novada muzeja apmeklētāju centra speciāliste:

– Kaut kā traki ir iznācis tas, ka bērniem vairāk patīk izklaide pāri istajām, senajām latvju tradīcijām. Pārāk maz viņiem stāsta par veļu laiku, tāpēc daudz vairāk viņi zina par Helovīnu. Man ir mazmeitas, un es ar viņām mēģinu par šo runāt. Viņas zina, kur ir kapu kopiņas, braucam sakopt kapiņus. Patiesībā laikrakstos un žurnālos informācijas par veļu laiku ir ļoti daudz, bet cilvēki ne vienmēr tam pievērš uzmanību. Visi pieaugušie, protams, neievēro latviešu tradīcijas, bet vismaz stāstīt bērniem to ir svarīgi, piemēram, atšķirību starp veļu laiku un Helovīnu. Vecāki ir atbildīgi, lai bērnam pamācītu to, kā dzīvojuši mūsu senči. Kaut vai minimālā līmenī, lai saprot atšķirību, ka nevar Ameriku salīdzināt ar Latviju. Ja bērniem šīs tradīcijas nemācīsim, pašiem tālāk būs grūti dzīvot. Mana mamma ir augusi citā laikā un vidē, un viņai veļu laiks ir ļoti svarīgs. Viņai jau bērniībā mācīts, ka par mirušajiem jā rūpējas. Tā mamma to iemācīja man, un es nododu tālāk. Mājās sveces regulāri dedzinu, bet šai laikā daudz vairāk domāju par mirušajiem. Ejo uz kapiem, mēģinu atcerēties ne tikai visus radniekus, bet arī citus pazīstamus cilvēkus, kuri jau ir taisaulē. Kapos bieži var redzēt, ka kopiņas ir diezgan nolaistas, ka sen neviens tur nav bijis. Tāpēc vienmēr paņemu kādu puķīti un svečīti vairāk.

Katrīna Blaua, Lauras Vilertes foto

ES ZINĀS

Polijas sods – miljons dienā

27. oktobrī Eiropas Savienības Tiesa pieņēmusi lēmumu, ka Polijai miljons eiro dienā būs jāmaksā kā soda nauda par to, ka tā nav ievērojusi Eiropas Savienības (ES) prasību atcelt daļu no savas tieslietu sistēmas reformas, kas apdraud šīs sistēmas neatkarību. Tā savukārt ir pamats tam, lai nodrošinātu taisnīgu tiesu, taču Polijas reforma rada bažas, ka politiķi var tiesas lēmumus ietekmēt.

Zāles Covid-19 ārstēšanai

Eiropas Komisija (EK) izveidojusi desmit Covid-19 terapijas līdzekļu sarakstu, kurā iekļauti tie pagaidām neregistrētie, kam, balstoties neatkarīgās zinātniskās konsultācijās, prognozēta vislielākā iespēja drīzumā tikt registrētiem un būt pieejamiem Eiropas tirgū. Lai gan vakcinācija pret Covid-19 nodrošina vislabāko aizsardzību pret infekciju, smagu slimības gaitu, ilgtermiņa sekām un dzīvības zaudēšanu, tomēr ir svarīgi, lai inficēto ārstēšanai būtu zāles. Jaunie līdzekļi kļūs pieejami tikai tad, kad to drošumu un iedarbīgumu būs apstiprinājusi Eiropas Zāļu aģentūra.

Pilsoņu ierosme vides aizsardzībai

Eiropas Komisija (EK) nolēmusi reģistrēt pilsoņu iniciatīvu *Aicinājums rīkoties – vides aizsardzība visās rīcībpolitikās*. Organizatori aicina ierosināt tādu tiesību aktu, kas, pieņemot valsts lēmuma tiesību aktus, liktu dalībvalstīm ņemt vērā vides aspektus. Tas nozīmē, ka var sākt parakstu vākšanu. Ja šo iniciatīvu gada laikā atbalstīs vismaz miljons iedzīvotāju vismaz no septiņām valstīm, EK būs pienākums reaģēt. Eiropas pilsoņu iniciatīvas ir instruments, kas ļauj noteikt ES darba kārtību. Kopš 2012. gada, kad to sāka izmantot, reģistrētas 85 ierosmes, no kurām sešas bijušas sekmīgas.

Aptauja jauniešiem

Nākamais pasludināts par Eiropas jauniešu gadu. Lai radītu iesaistošāku darbības programmu, jaunieši aicināti līdz 17. novembrim savas vēlmes paust aptaujā. Jautājumi skar jaunatnes mērķos izvirzītās prioritātes un tādas tēmas kā līdztiesība un iekļaušana, ilgtspēja, garīgā veselība un labbūtība, nodarbinātības kvalitāte, kā arī dažādus nodarbjū veidus. Eiropas jauniešu gada mērķis ir nodrošināt plašākas un labākas iespējas izglītībā, darbā, pilsoniskajā un politiskajā līdzdalībā. Saiti uz aptauju var atrast informācijas tīklā *Europe Direct* Kuldīgas biroja interneta lapā www.kurzemesnvo.lv.

Informāciju sagatavojis
Europe Direct Kuldīgas birojs

Parūpēties par sevi, palīdzēt zinātnei

Tādu iespēju Kuldīgā vēl līdz novembra beigām var izmantot 40–64 gadus veci cilvēki, piedaloties projekta *GISTAR** pētījumā, kas vēlas izzināt un uzlabot metodes, kā agrīni atklāt izmaiņas gremošanas sistēmā.

Pētījuma nosaukums: *Gais-tošo marķieru izmantošana slimību diagnostikai*. Liepājas ielā 14 bez maksas var pārbaudīt veselību, nodot analīzes, un izvērtēt savu dzīvesveidu, atbildot uz anketu jautājumiem par ēšanas paradumiem.

Zinātnieki izstrādājuši dažādas metodes, kā gremošanas trakta saslimšanas pazīmes jau sākuma stadijā uztvert ar vienkāršiem izmeklējumiem izelpā, asinīs u.c. bioloģiskajos paraugos. Pētījuma dati palīdzēs zinātniekiem un mediķiem izvērtēt, kāda metode ir labākā, kura jāuzlabo un kura būtu praktiski izmantojama.

Ārsta palīdzē Sandra Reimane: „Šis ir nevis diagnosticējošs, bet gan informējošs metode. Es to sauktu par *trauksmes*

zvaniņu, kas brīdina par izmaiņām. Tāpēc diagnosticējošos izmeklējumus – kuņģa zondēšanu un zarnu kolonoskopiju – var izdarīt savlaicīgi un slimību novērst sākuma stadijā. Tas ir ļoti svarīgi, lai cilvēks dzīvotu ilgi un pilnvērtīgi.”

Pētījumam ir divas daļas: laboratoriski medicīniskā un anketēšana, kas aizņem aptuveni stundu. Rezultāti apmēram mēneša laikā tiek nosūtīti e-pastā. Ja organismā ir kādas izmaiņas, speciālisti ar cilvēku sazinās, un tiek piedāvāts papildu izmeklējums. Respondentiem dalība šajā pētījumā plānota 15 gadus. Visi dati ir konfidenciali.

Kuldīgā projektā strādā ārsta palīdzē S.Reimane, administratore Elita Zazerska, anketētājas Lienīte Pūpola, Elīna Kronlaka un laborante Mārīte Lagzdiņa. Līdz oktobra sākumam šeit pētījumā piedalījušies 597 cilvēki. Kuldīgas komanda aicina vēl izmantot šo iespēju: „Piedaloties jūs dodat ļoti lielu ieguldījumu zinātnes attīstībā un tajā pašā laikā pārbaudāt savu veselību.”

Laborante Mārīte Lagzdiņa pēta tā saukto slēpto asiņu testu. Ja analīzē materiālos tās ir atrastas, paraugi tiek sūtīti tālākai izmeklēšanai, un pārbaudāmais cilvēks tiek informēts.

* *GISTAR – Gastric cancer prevention study by predicting atrophic gastritis/ kuņģa un zarnu trakta audzēju novēršanas pētījums, agrīni atklājot atrofisku gastrītu un resnās un taisnās zarnas bojājumus*

Lailas Liepiņas teksts un foto

● Līdz novembra beigām pētījums notiek Kuldīgā, Liepājas ielā 14. Tālrunis: 25408999.

● Vairāk informācijas: interneta vietnē www.gistar.eu; e-pastā: gistar@gistar.eu.

● Pētījumā darbojas Latvijas Universitātes Klīniskās un profilaktiskās medicīnas institūts kopā ar Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīcu, gremošanas slimību centru Gastro u.c. medicīnas iestādēm.

● Latvijā tas notiek jau kopš 2013. gada katru gadu citā pilsētā – jau bijis Cēsīs, Alūksnē, Ludzā, Dobelē, Saldū, Tukumā, Madonā, Rēzeknē un Jēkabpilī, piedalījušies ap 10 000 cilvēku. No 10. maija tas notiek Kuldīgā.

Ambulatorās konsultācijas – bez testa

Vairāki pacienti interesējas, kā rīkoties, ierodoties pie ārsta Kuldīgas slimnīcā, jo Veselības ministrijai bija iecere, ka no 1. novembra jānodod ātrais Covid-19 antigēnu tests, lai iekļūtu ārstniecības iestādēs.

Ambulatorās konsultācijas Kuldīgas slimnīcā pašreiz pieejamas bez Covid-19 testa. Ja ir pieraksts pie speciālista (ginekologa, traumatologa, ķirurga, pulmonologa, anesteziologa, nefrologa, gastroenterologa, urologa, paliatīvās aprūpes speciālista), to var darīt iekļūtajā laikā, jo Veselības ministrijas iecere pagaidām netiks ieviesta.

Atceļ divus reišus

Tā kā vairāki SIA *Latvijas sabiedriskais autobuss* šoferi saslīmūši, 7. un 14. novembrī atcelts maršruta Kuldīga–Rīga autobuss, kas no Kuldīgas autoostas svētdienās izbrauca 18.45.

Sakarā ar mājāsēdi un citiem ierobežojumiem pasažieru skaits šajā reisā būtiski krities, piemēram, 31. oktobrī brauca tikai viens pasažieris.

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

500 eiro sods un vēl kriminālprocess

Stāsta Valsts policijas Kurzemes reģiona pārvaldes vecākā speciāliste Madara Šeršņova.

Nedēļas laikā Kuldīgas iecirkņa policisti sākuši 17 administratīvā pārkāpuma procesus. 14 ir par ārkārtējās situācijas ierobežojumu neievērošanu. Trīs no tiem – par to, ka vienā automašīnā atradās trīs personas no dažādām mājāsaimniecībām, visas bez sejas maskām. Pieci procesi ir par pulcēšanās pārkāpumiem, seši – par mājāsēdes neievērošanu. 31. oktobrī mājāsēdes laikā ap deviņiem vakarā kāds vīrietis bez autovadītāja apliecības, būdams alkohola reibumā, izdomāja sēsties pie stūres. Stendes ielā viņš aptu-

rēts, par to ir ierosināts kriminālprocess, bet par mājāsēdes neievērošanu – 500 eiro naudas sods. Nedēļas laikā ir reģistrēti seši ceļu satiksmes negadījumi. Četros gadījumos automašīnas saskrējās ar meža dzīvniekiem. Vienā gadījumā Piltenes ielā autovadītājs, braucot atpakaļgaitā, nepamanīja citu spēkratu un tam uzbrauca. 1. novembrī cits autovadītājs uzbrauca šķērslim. Tas notika īsi pirms vieniem dienā uz ceļa Skrunda–Aizpute, pa kuru brauca balķvedējs. No tā piekabes izkrita balķis, kas sabojāja citu auto. Sākts administratīvā pārkāpuma process.

Kuri saņems trešo poti

No vakardienas balstvakcināciju jeb trešo poti var saņemt tie cilvēki, kuri vecāki par 65 gadiem, pilngadīgi sociālās aprūpes centra vai pansionāta iemītnieki un cilvēki pēc 50 gadiem, kuriem ir hroniskas saslimšanas, kas rada augstu risku, inficējoties ar Covid-19.

Par to ceturtdien informēja Imunizācijas valsts padomes (IVP) priekšsēde, profesore Dace Zavadska, Nacionālā veselības dienesta (NVD) vadošā eksperte veselības aprūpē Līga Gaigala un vakcinācijas projekta nodaļas vadītāja Eva Juhņeviča.

Profesore D.Zavadska uzsvēra, ka balstvakcinācija nedrīkst traucēt saņemt iedzīvotājiem pirmo poti jeb jādara viss, lai lielāka nepotēto senioru daļa tiktu pie pamata vakcīnām. Trešā jāsāņem ne agrāk kā sešus mēnešus pēc pilna kursa ar ražotāju *Pfizer/BioNTech* vai *Astra Zeneca* vakcīnām. Savukārt, ja cilvēks ir potēts ar ražotāja *Moderna* vakcīnu, tad balstvakcīna jāsaņem ne agrāk kā pusgadu pēc pilna kursa, ieteicams, astoņus mēnešus pēc tam.

Lai saglābtu ēku un tornīti

Kuldīgas novada dome atbalstījusi finansējumu, lai remontētu ēkas Baznīcas ielā 9 un 22.

Baznīcas ielā 9 atrodas izglītības pārvalde, bāriņtiesa un vairāki uzņēmumi. Pašvaldība bija saņēmusi *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* lūgumu finansēt ēkas bojājumu novēršanu. Galvenie bojājumi ir plaisas, noslīdējušas ailu pārsedes nesošajā sienā ielas pusē. Būvprojekts fasādes atjaunošanai izstrādāts 2019. gadā. Iepirkumu komisijai jāriko cenu aptauja. Baznīcas ielā 22 jāatjauno tornītis, kas ir avārijas stāvoklī. Valsts nozīmes kultūras pieminekļu restaurācijas konkursā deputāti piešķīra 1639 eiro.

Tomēr IVP atgādina, ka, izvērtējot riskus un ieguvumus tiem, kuri jaunāki par 30 gadiem un kam nav nopietnu blakus slimību, balstvakcinācija jebkuram nav ieteicama. Tāpat trešā pote nav vajadzīga tiem, kuri ir gan pārslimojuši Covid-19, gan pabeiguši vakcinācijas kursu.

NVD dati liecina, ka līdz trešdienai papildu poti jeb balstvakcīnu bija saņēmuši vismaz 15 455 iedzīvotāji. Trešo sākotnēji varēja saņemt tikai cilvēki ar ļoti novājinātu imunitāti.

Kā sacīja D.Zavadska, grūtnieces ir aicinātas pēc trešās devas, ja vien pagājis noteiktais laiks pēc primārās vakcinācijas – vismaz seši mēneši, ja ir saņemta *Pfizer-BioNTech* vakcīna, un astoņi mēneši, ja ražotāja *Moderna* vakcīna. Bet tam jānotiek saziņā ar ginekologu vai ģimenes ārstu, jo būs vajadzīgs nosūtījums.

D.Zavadska uzteica tās pašvaldības, kuras uzrunā nevakcinētos seniorus, aicinot potēties, tā sniedzot lielu atbalstu ģimenes ārstiem. Pirmo poti pret Covid-19 Latvijā arvien nav saņēmuši 165 000 senioru.

Rūpēs par sevi un citiem

„Redzēju, cik vīram grūti. Domāju, ka es diez vai ko tādu pārciestu. Tāpēc aizgāju vakcinēties. Darīju to sevis labā un arī tādēļ, lai nenaslimtu citi. Tagad jūtos drošāk,” saka Rendas iedzīvotāja Ligita Riekstiņa, kuras vīrs smagi izslimoja Covid-19.

IT KĀ NEKUR NEGĀJA

Ligitas vīrs saslima janvārī, iemesls un infekcijas avots nav zināms. Ģimenē dzīvo viņi divi vien, jo bērni izauguši un pārcēlušies citur. Nekādas saskarsmes ar citiem iedzīvotājiem neesot bijis – vīrs tik vien uz vietējo veikalu pēc maizes gājis. Viņam ir 75 gadi, jau pensijā, Ligitai – pāri 60, un viņa vēl strādā kempingā pie Usmas ezera, bet tikai vasarā. Arī janvārī Covid-19 dēļ valstī bija ārkārtējā situācija un stingri ierobežojumi. Tāpēc pirmajā mirklī nav varējuši saprast, kāpēc pēkšņi sākusi paaugstināties temperatūra, jo, nesatiekoties ar citiem, aizdomām par inficēšanos jau īsta pamata nav bijis.

NOGULĒJA DIVAS NEDĒĻAS

„Smagi tas bija – vīrs divas nedēļas pilnīgi nogulēja uz gultas,” vēl tagad spilgti to atceras Ligita. „Kad temperatūra bija tuvu 38 grādiem, vēl nekas, bet otrajā nedēļā, kad jau 40 un pāri, bija šausmīgi! Domāju, ka neizbēgami saslimšu arī es, bet kaut kā gāja secen, simptomi nekādi neparādījās. Nosūtīja mani kā kontaktpersonu

„Es rūpējos par savu un apkārtējos veselību – lai manis dēļ nenaslimst citi, lai varu droši apmeklēt pasākumus, lai pie manis var atbraukt mazbērni un es varu ciemoties pie viņiem,” saka Ligita Riekstiņa.

uz testu, bet rezultāts bija negatīvs.”

ĢIMENES ĀRSTE – ĀTSAUCĪGA

Rendas iedzīvotāji lielākoties ir ģimenes ārstes Gītas Cakules rūpu lokā. Ligita viņu uzteic kā atsaucīgu, ņemot vērā to, ka laukos cilvēkiem medicīnas pakalpojumi nav tā pieejami kā pilsētniekiem. Kovida laikā sazinājušies telefoniski. „Ārstēju vīru pēc dakteres ieteikumiem. Biju arī žurnālos un laikrakstos lasījusi padomus, kas tādā reizē jādara. Par laimi, vīram klepus un elpas trūkuma nebija – tikai tā šausmīgi augstā temperatūra un drudzis. Arī tas ir biedējoši, jo cilvēks izskatās nomocīts, bez spēka. Vārīju

ārstnieciskās tējas, devu karstos dzērienus; kad pavisam slikti, tad paracetamolu. Daktere iedeva oksimetru – regulāri pārbaudīju pulsu un skābekli. Daktere teica, lai zvanu jebkurā brīdī.”

UZ SLIMNĪCU BIJA BAIL

Viennakt, kad kļuvis pavisam slikti, Ligita jau gandrīz ņēmusi telefonu, lai zvanītu neatliekamajai palīdzībai. Teikusi vīram, bet viņš paskatījies tik izmisušam un želuma pilnām acīm, kā lūgdams: „Tikai ne to!” Arī pašai galvā pazibējis dzirdētais, kā cilvēki slimnīcā mokās. Ne jau mediķu dēļ – viņi cenšas, cik var. Bet slimnīca ir slimnīca: ir emocionāli grūti, nonākot tur. Ligita atcerējās, ko lasījusi par psiholoģisko un tuvi-

„Un vēl man ļoti nepatīk, ka tagad slimību jautā ar politiku kopā. Katrs lai dara savu darbu: mediķi ārstē, zinātnieki pēta. Politiki taču par slimībām nevar zināt, kā ierobežot. Viņiem jāuzklausa attiecīgās jomas speciālisti.”

nieku klātbūtnes efektu ārstniecībā. Stacionārā tas nav iespējams. Nolikusi telefonu malā, iedevusi vīram zāles, berzējusi kājas, jo viņš visu laiku drebuļos kratījies kā saldams, uzmundrinājusi, un tā viņi tikuši grūtākajam pāri.

TŪLĪT GĀJA POTĒTIJS

„Kad vīrs slimoja, vakcīnas vēl nebija pieejamas,” turpina Ligita. „Kad tās parādījās, viņš pirmais ierosināja vakcinēties, kaut tās 180 dienas vēl nebija pagājušas. Potes saņēmām maijā tepat Rēdā, ģimenes ārsta praksē. Nekur nebija jāskrien un garās rindās jāstāv. Tagad, kad daudziem jāvakcinējas tiešām gandrīz piespiedu kārtā, citādi zaudēs darbu, viņiem rodas pretreakcija. Bet tas ir vienīgais, kā vēl var ko uzlabot. Tā slimība nekur nepazudīs. Gribētos, lai ikviens saprot, kādu ļaunumu tā nes un ka nevar izturēties tik vieglprātīgi.

Vīrs savā mūžā nav bijis slimīgs – šad un tad kāda neliela kaite kā ikvienam pieķērusies. Bet ar koronavīrusu saslimst arī pavisam veselie. Un mirst arī. Mums ir ģimenes draugi Rīgā. Viņi kovidu izslimoja jau pašā pirmajā vilnī pagājušā gada pavasarī. Diezgan smagi bijis. Tagad atkal saslimuši. Nesen zvanīju apjautāties, kā klājas. Teica, ka ar mokām ķepurojoties, jo esot

vēl smagāk un domājot pēc izslimošanas noteikti potēties, jo trešo reizi diez vai pārcietīšot.”

VIENKĀRŠĀ VALODĀ IZSKAIDROT

Ligita daudz lasa un uzticas informācijai, ko sniedz imunologi, citi mediķi, zinātnieki. Viņasprāt, daļa sabiedrības izturas pārāk pavirši – neiedziļinās, paķer kādu faktu, sagroza to, un tā rodas visādas aplamas runas, pārpratumi. Nevarētu teikt, ka informācijas būtu par maz. Taču ar skaidrojošiem rakstiem neviens neuzbāžas, bet cilvēks īpaši tos nemeklē.

„Es arī kādreiz nesapratu, kā tā pote īsti darbojas. Kā tas ir, ka vieni pēc tam jūtas slikti, bet citi neko nemana. Izlasīju kāda imunologa rakstu, kurš visu izskaidroja vienkāršam cilvēkam saprotamā valodā. Tagad saprotu. Domāju, ka vajadzētu vairāk par to stāstīt, rakstīt.

Un vēl man ļoti nepatīk, ka tagad slimību jautā ar politiku kopā. Katrs lai dara savu darbu: mediķi ārstē, zinātnieki pēta. Politiki taču par slimībām nevar zināt, kā ierobežot. Viņiem jāuzklausa attiecīgās jomas speciālisti. Tad mums nebūtu jālasa un jāklausa, cik saslimušo un cik mirušo. Tādas ziņas slēpt nevajag, bet arī ne pārlietu izcelt, jo rada depresiju, negatīvu noskaņojumu.”

Pieturai jābūt

Garābraucēji pie Rendas šosejas (oficiāli Kuldīgas–Stendes–Talsu ceļa) pamanījuši jau pirms vairākām nedēļām sabrukušo autobusu pieturas *Skujnieki* būvi un interesējas, vai to atjaunos.

VAINĪGAIS ZINĀMS

Pēc Valsts policijas ziņām 18. oktobrī pēc deviņiem vakarā Rendas pagastā kāds iereibis autovadītājs ar automašīnu *Hyundai* pieturu taranējis. Vainīgais no notikuma vietas gan aizgājis, taču policijai izdevies noskaidrot, kas viņš ir.

BIJA LABI SAGLABĀJUSIES

Pietura pieder *Latvijas Valsts ceļiem*, un jautājums par atjaunošanu vēl tiek risināts, jo zaudējumi būtu jāatlīdzina vainīgajam. Kurzemes plānošanas reģiona sabiedriskā transporta nodaļas vadītāja Vaira Brūdere norāda, ka pieturvietas *Skujniekos* vajadzīga – tajā pietāj gan reģionālo maršrutu, gan tālsatiksmes autobusi un tiek uzņemti vai izlaisti daudzi braucēji. „Jebkura pietura

ir svarīga neatkarīgi no pasažieru skaita,” tā V.Brūdere. „Būve bija veca, bet labi saglabājusies un izskatījās diezgan stabila. Celta kaut kad padomju gados pēc tālaika standartiem. Šur tur mūspusē tādas vēl ir, līdzīga ir pie Skrundas šosejas Raņķos.”

VAJADZĒTU ARĪ NOJUMI

Pēc speciālistes novērojumiem *Skujnieku* pieturu visvairāk izmanto tie, kas brauc uz Kuldīgu, jo viņiem kādu brīdi jāgaida, līdz autobuss pienāk. Tiem, kuri atgriežas mājās, pietiek ar zīmi un drošu izkāpšanas vietu – viņiem būda ar jumtu un soliņu nav vajadzīga: izkāpj un aiziet. „Manuprāt, pietura jāatjauno,” uzskata V.Brūdere. „Kāda tā būs, izvēlēšies īpašnieks. Ir trīs varianti. Vienkāršākais: atbilstoša zīme un ceļa paplašinājums, lai autobuss var nobraukt un pasažieri iekāpt vai izkāpt, neapgrūtinot satiksmi. Tādas parasti ierīko vietā, kur sabiedriskais transports kursē reti vai ir maza pasažieru apmaiņa. Modernāka un civilizētāka ir platforma ar soliņu un atkritumu

tvertni. Tās tagad ļoti bieži ierīko gan valsts, gan reģionālajos ceļos. Trešais variants – nojume, kurā patverties no lietus un vēja. Tādas kapitālas būves no kļūgļiem vai betona un koka kā kādreiz vairs nebūvē. Nojumes pārsvarā ir no stikla vai plastikāta. Diemžēl attieksme nav mainījusies: joprojām kādam šķiet, ka var dauzīt, plēst vai citādi bojāt. Tā kā šis ir reģionālais ceļš, vismaz platformai vai labākajam gadījumam arī nojumei vajadzētu būt.”

KUR PAGADĀS, NEAPSTĀJAS

Kāda rendeniece jautā, vai skolēnu autobuss drīkst apstāties jebkur. V.Brūdere atbild, ka skolēni, kas izmanto sabiedrisko transportu, tiek uzņemti vai izlaisti tikai oficiālajās pieturvietās. Uz lielajiem ceļiem tikai tajās drīkst apstāties arī skolēnu pārvadātāji. Var gadīties, ka kāds šoferis pa vecam vēl izlaiž ceļgalā tuvāk mājām, bet ar likumu tas nav ļauts un uz lielajiem ceļiem diez vai notiek. Savukārt skolēnu autobusi pēc pašvaldības saraksta brauc

Oktobrī Rendā iereibis autovadītājs taranēja padomju gados celto, bet vēl stabilo būvi autobusu pieturā *Skujnieki* ceļā Kuldīga–Talsi. Vēl nav izlemts, kā to atjaunos.

pa mazajiem ceļiem un apstājas norādītajās vietās tuvāk bērnu mājām, kur pieturas var nebūt, tomēr izkāpšanai un iekāpšanai jābūt drošai.

INFORMĀCIJA SKOLĒNU VECĀKIEM

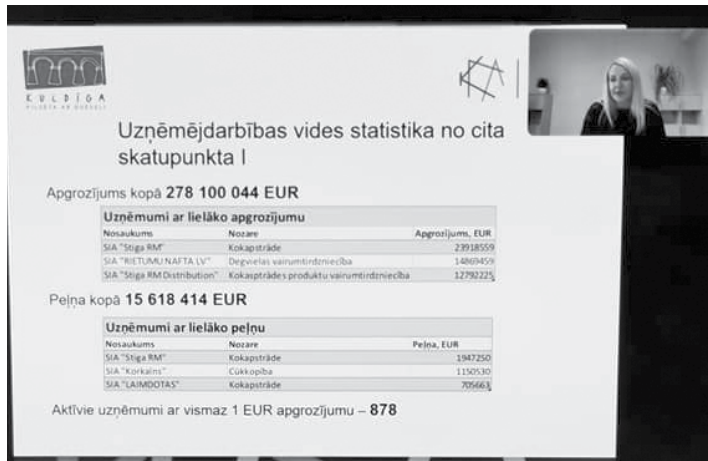
Rendas pagasta pārvalde ziņo, ka pēc pagarinātā brīvlaika mainīts

skolēnu autobusa laiks mājupceļā. Maršrutā Kuldīga–Renda tas atiet: 13.55 – no 2. vidusskolas, 14.00 – no Centra vidusskolas, 14.05 – no V.Plūdoņa vidusskolas, 14.15 – no *Rimi*. No 15.30 līdz 16.00 autobuss nekursē. Rīta maršrutā Renda–Kuldīga izmaiņu nav.

Zaļais kurss. Ar ko jāērēķinās?

Latvijas Tirdzniecības un rūpniecības kameras (LTRK) Kurzemes reģiona nodaļa nesen organizēja semināru par Eiropas zaļo kursu, tā stratēģiju un procesiem. Daļai uzņēmēju ir visai aptuvenus priekšstats par to, kādas iespējas pavērs šī virzība un kādi uzņēmējdarbības riski sagaidāmi. Seminārs rīkots partnerībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Kāda ir Kuldīgas biznesa vide?

Kuldīgas attīstības aģentūras uzņēmējdarbības atbalsta speciāliste Elīna Voika iepazīstināja ar jaunā novada uzņēmējdarbību.

Galvenās jomas ir meža nozare (mežsaimniecība, mežizstrāde, kokrūpniecība un ar to saistītie pakalpojumi), lauksaimniecība un tās produktu pārstrāde, vieglā rūpniecība, tūrisms, pakalpojumi un radošās industrijas.

● **Reģistrēto uzņēmumu skaits – 3318. Nodarbināto skaits – 5629.**

Darbinieki	Uzņēmumi
100–200	8 (0,24%),
50–99	6 (0,18%),
10–49	91 (2,74%),
2–9	508 (15,31%)
1	2705 (85,53%)

● **Desmit lielākie uzņēmumi** (pēc darbinieku skaita): *Stiga RM* (kokapstrāde, 222), *Kuldīgas tekstils* (veļas ražošana, 149), *Vella kalpi* (mežizstrāde, 128), Kuldīgas maizes ceptuve (pārtikas ražošana, 102), *Bēvzi plus* (mežizstrāde un kokapstrāde, 100), *MKM mežs* (mežizstrāde, 82), *Vēvers* (kokapstrāde, 80), *Pārša* (tirdzniecība, 60), *Arktika G* (ēdināšana, 58).

● **Pēc juridiskās formas:** zemnieku saimniecības (1266), SIA (1257), biedrības (361), individuālie komersanti (196), individuālie uzņēmumi (149), cita uzņēmējdarbības forma (57), kooperatīvā sabiedrība (32).

● **Kopējais apgrozījums:** 278 miljoni eiro. Uzņēmumi ar lielāko apgrozījumu: *Stiga RM* (ap 23 milj.), *Rietumu nafta LV* (gandrīz 15 milj.), *Stiga RM Distribution* (kokapstrādes ražojumu vairumtirdzniecība, gandrīz 13 milj.). Bet 878 aktīviem uzņēmumiem apgrozījums ir vismaz viens eiro.

● **Peļņa:** 15,6 milj. eiro. Uzņēmumi ar lielāko peļņu: *Stiga RM* (1,94 milj.), *Korkalns* (čūkkopība, 1,15 milj.), *Laimdotas* (kokapstrāde, ap 706 000 eiro).

● **Uzņēmumi ar ārvalstu kapitāldaļām:** 53. No tiem ar lielāko apgrozījumu: *SG autocentrs* (7,47 milj. eiro, investors no Dānijas), *Kuldīgas tekstils* (1,36 milj., Zviedrija), *LWP* (koka izstrādājumu ražošana, 1,1 milj., Francija).

● **Iedzīvotāju skaits novadā** (1. janvārī): 29 349. Darbspējas vecumā no 15 līdz 74 gadiem – 61,64%. Reģistrētais bezdarbs (31. augustā) – 5,2% jeb 910 cilvēku.

Diskusija

„Klimata politika nosaka: jāsamazina gāzu emisija”

Sarunā iesaistījās SIA „*Ventspils naftas*” termināls termināla vadītājs Kaspars Liepiņš un biedrības *Zemnieku saeima* valdes priekšsēža vietniece Maira Dzelzkalēja-Burmistre. To vadīja LTRK politikas daļas direktora vietnieks Jānis Lielpēteris.

Kādu redzat Eiropas zaļo kursu?

K.Liepiņš: Mums uz to jāraugās kā uz piekto industriālo revolūciju, kuras laikā gan uzņēmēji, gan sabiedrība varētu pārstrukturizēt savu domāšanu. Jāaizmirst diskusijas par klimata izmaiņām un klimatneitralitāti, bet jādodomā par ilgtspējīgu biznesu. Ar tādu resursu patēriņu, ar kādu strādājam šodien, nākotnē tas vairs nebūs iespējams. Piedāvāju uz zaļo kursu skatīties kā uz iespēju ielikt pamatus tādām biznesam, kas atbilst ilgtspējīgai tautsaimniecībai un ekonomikai. Galvenajam fokusam vajadzētu būt uz to pievienoto vērtību, kādu mēs varam iegūt transformējoties. Jābeidz domāt par subsīdijām un atbalstu, kas mums dots, lai varētu transformēties. Aicinu domāt par investēšanu biznesā tā, lai paātrinātu tā nākotnes vērtības pieaugumu. Zaļā kursa tēma ir aktuāla ļoti plašai sabiedrībai, jo, to ieviešot, tiks mainīta gan biznesa vide, gan privātpersonu ikdiena.

M.Dzelzkalēja-Burmistre: Mēs ar dabas resursiem strādājam jebkādos laikapstākļos. Bet lauksaimniecībai brīžiem ir negatīva reakcija – mums nepatīk, ka kāds mēģina ko uzspiest. Paši visu laiku pielāgojamies. Piemēram, jāpielāgojas tirgum, jo tas, ko saražojam, arī jāpārdo Eiropas un pasaules tirgū. Esam tie, kuri attiecībā uz zaļo kursu daudz jau esam izdarījuši. Lauksaimniecībā desmit piecpadsmit gados daudz investēts tehnoloģijās, kas ļauj būt videi draudzīgākiem, mazāk izmantot aizsardzības līdzekļus, ir attīstījusies bioloģiskā lauksaimniecība. Esam gājuši uz mērķiem, kādi šajā jomā noteikti. Protams, vēl ir, ko darīt, bet lielu pārsteigumu nav. Visas valstis Eiropā vienādi mērķus izpildīt nevar, jo katra ir atšķirīga.

Vai politikas veidotāji ir spējuši izveidot skaidru vīziju, uz ko uzņēmējiem jāiet?

K.Liepiņš: Kaut kāds darbs ir darīts, bet tas nav pietiekams. Būtu vairāk jāstrādā ar to, kā ar mūsu ierobežotajiem resursiem iegūt lielāku labumu, skatoties no klimata prizmas. Liels darbs darāms ar sabiedrības izglītošanu un skaidrošanu. Atjaunojamie energoresursi – kāds no tiem labums? Piemērs no mūsu uzņēmuma darbības. Esam ierīkojuši saules

paneļu parku, kas darbojas kopš 2018. gada nogales. Tas aizņem 1700 m², un paneļi darbosies 20–30 gadus. Varam iegūt daudz, vienkārši paskaidrojot, kāds būs efekts, ieviešot jauninājumus. Elektroenerģijas cena ir augsta. Ja saules paneļi, vēja turbīnas būtu jau ierīkotas, mēs neciestu no tā cenu paaugstinājuma, kas patlaban notiek.

Vai lauksaimniekiem zaļais kurss šķiet pārdomāta politika?

M.Dzelzkalēja-Burmistre: Nebūt viss nav līdz galam skaidrs. Daudzās politikas nav sinhronizētas un nereti ir pretunā viena ar otru. Piemēram, klimata politika – *No lauka līdz galdam* – nosaka: augu aizsardzības līdzekļu lietojums Eiropā jāsamazina par 50%. Lai varētu sēt tiešajā sējā, jālieto augu aizsardzības līdzekļi, lai cīnītos ar nezālēm. Mēs nevaram vienlaikus īstenot abus nosacījumus: neart un nelietot šos līdzekļus. Vienus mērķus nosaka viens mērķiem par vidū un īsti nesaprot, ko darīt. Zaļajam kursam ir arī labas lietas, bet šobrīd lauksaimnieki meklē un analizē sliktās.

Izmantojot atjaunojamos resursus un virzoties uz zaļāku dzīvesveidu, bioekonomika nākotnē sniegs plašas iespējas un atvērš jaunus tirgus. Latvijas problēma ir tā, ka valsts ilgstoši nav ieguldījusi zinātnē un pētniecībā. Šajā procesā varam būt zaudētāji, jo savlaicīgi neesam varējuši pieņemt politiski gudrus lēmumus, tajās investējot.

Bažas ir par starptautisko tirdzniecības nosacījumu atbilstību zaļajam kursam – vai Latvijas lauksaimnieki, ražojot pārtiku pēc visaugstākajiem standartiem, spēs konkurēt ar lētāko, kas tiks ieviesta no trešajām valstīm.

Šķiet, ka izstrūkst vienota kontaktpunkta gan nacionālā, gan Eiropas līmenī, kas visu klimata stāstu varēt izklāstīt saprotamāk. Vai ir idejas, kā to izdarīt labāk?

K.Liepiņš: Ir visai liela sadrumstalotība – nav vienotas stratēģijas, vienota politikas balstītāja. Tam vajadzētu būt premjerministra pārziņā, vai arī vajadzīgs īpašs ministrs. Jautājums būs aktuāls līdz 2050. gadam. Tas nekur nepazudīs, jo ir ilgtermiņa mērķis un darbība. Jābūt atbildīgākiem, kas spētu pieejas, vajadzības un darbības koordinēt.

Eiropas zaļais kurss

- Klimata pārmaiņas un vides degradācija ir eksistenciāls drauds pasaulei. Lai to mazinātu, zaļais kurss vēlas redzēt ES kā modernu, resursu ziņā efektīvu un konkurētspējīgu ekonomiku, kurā:
 - līdz 2050. gadam būs pielikts punkts siltumnicefakta gāzu emisijai,
 - ekonomikas izaugsme ir atsaistīta no resursu izmantošanas,
 - novārtā nav atstāts neviens cilvēks un neviens vieta.
- Šis kurss tiks finansēts no ES budžeta septiņiem gadiem. Tiks piešķirta arī viena trešdaļa no 1,8 triljonu eiro ieguldījumiem atveseļošanas plānā *Next Generation EU*.

Tie būs tikai ziediņi

„Ieviešot pārmaiņas, esam pieraduši vadīties pēc vienas Eiropas regulas vai direktīvas. Bet virzībā uz zaļo kursu, kura mērķi ir divi – novest pie klimata neitralitātes 2050. gadā un uzlabot vides daudzveidību –, tādu būs ļoti daudz,” sacīja LTRK viceprezidents, Latvijas Kokrūpniecības federācijas izpilddirektors Kristaps Klauss.

Viņu satrauc lielas, neparedzamās izmaksas, ar kurām uzņēmējiem nāksies saskarties: „Tas izmaksās tikai vienu triljonu eiro, un Eiropas kontekstā tas ir ļoti maz. Pusi izmaksu segs Eiropas Savienības budžets, vienu ceturto daļu – valsts budžets, un viena ceturtdā gulsies uz uzņēmēju pleciem.” Tas esot ļoti nepareizs aprēķins, jo labākajā gadījumā tajā iekļautas tikai tās summas, kas būs vajadzīgas investīcijām jaunās tehnoloģijās vai procesos. Viņaprāt, zaļā kursa ietekme būs tikai ziediņi, salīdzinot ar finanšu sistēmas kapitālo remontu.

„Arī lauksaimniekiem viss par zaļo kursu nav līdz galam skaidrs,” saka biedrības *Zemnieku saeima* valdes priekšsēža vietniece Maira Dzelzkalēja-Burmistere.

„Ieviešot zaļo kursu, tiks mainīta gan biznesa vide, gan cilvēku ikdiena. Vajadzīgs īpašs ministrs, kas kūrēs valsts virzību uz to,” uzskata SIA „*Ventspils naftas*” termināls pārstāvis Kaspars Liepiņš.

M.Dzelzkalēja-Burmistre: Arī lauksaimniecībā situācija diezgan bēdīga. Ne tuvu neesam tam, lai justu, ka kāds visu informāciju un darbu tur savās rokās, jūt kopējo spēles laukumu. Tas mūs ļoti satrauc. Runāju ar kolēģiem citās valstīs – tur ir tikts daudz tālāk. Latvijai tiek gatavots lauksaimniecības stratēģijas plāns, kas ietver dažādus atbalsta veidus un mērķus, kas ar tiem jāsasniedz līdz 2027. gadam.

Par maz ieguldīts pētniecībā un zinātnē. Vai paši nevaram veidot inovatīvus risinājumus, tehnoloģijas?

M.Dzelzkalēja-Burmistre: Ja runājam par zinātni, tās ir desmitgades, un tur ieguldīts par maz resursu. Vilciens ir aizgājis, un mēs vairs nevaram tajā ielēkt. Vienas pētnieku paaudzes trūkst. Tomēr atsevišķās jomās varam būt pionieri un kaut ko sasniegt. Mums uzsvars jāliek uz ciešu sadarbību, īpaši ar Baltijas un Skandināvijas valstīm. Lielas cerības es nelieku uz to, ka drīz visi sāksim dzīvot zaļi, jo būs zaļais kurss.

K.Liepiņš: Rietumeiropa, Skandināvija ar savu tehnoloģiju attīstību ir aizgājusi tālāk. Mums tās vajadzētu šeit iegādāties, adaptēt, ierīkot un apmācīt cilvēkus ar tām strādāt. Radīt no nulles mums būtu visai grūti. Zinātne ilgus gadus bijusi pārsvarā finansēta no valsts. Eiropā tas ir pretēji – tur zinātni lielākoties finansē uzņēmumi, kuri grib attīstīt jaunas, praktiski lietojamās tehnoloģijas, kas pēc tam nesīs biznesa augļus. Vairāk rakstām disertācijas, akadēmiskus darbus, kam nav rezultāta. Nauda iztērēta, bet praktiskā piesumsa, inovāciju, kas lietojamās praksē, ir ļoti maz.

Pirms kāda laika bija interesanta saruna ar kādu startapu (jaunuuzņēmumu – red.), kas grib attīstīt tehnoloģiju, kas saistīta ar biomasas pārstrādi. Lielākais izaicinājums Latvijā ir transporta degviela, kas rada lielāko emisiju. Ja spētu te šo nozari attīstīt, ražot ar zemu intensitāti vai klimatam neitrālu degvielu, tas palīdzētu dekarbonizācijai

Inta Jansone, Kuldīgas attīstības aģentūras arhīva un interneta foto

„Mans mērķis nav šodien dot atbildes, bet sūtīt brīdinājumu, ka notiek ārkārtīgi lielas izmaiņas, kas skars rūpniecību un zemes apsaimniekošanu,” par zaļā kursa ieviešanu sacīja LTRK viceprezidents Kristaps Klauss.

„*Nekad nevajag garām palaist labu revolūciju, labu krīzi.*”

Diskusijā secināts:

- jāpanāk gan uzņēmēju, gan sabiedrības izpratne par to, kāpēc zaļais kurss un klimata pārmaiņu mazināšana ir vajadzīga valsts, ES un pasaules līmenī;
- nepieciešams vienots kontaktpunkts, kas skaidrāk iezīmētu virzienu, kurā jāiet, kā arī to, kādi instrumenti vajadzīgi, lai galamērķi nokļūtu;
- izvirzīt nepārdomātus mērķus, var zaudēt starptautisko konkurētspēju.

„*Ar tādu resursu patēriņu, ar kādu strādājam šodien, nākotnē tas vairs nebūs iespējams. Piedāvāju uz zaļo kursu skatīties kā uz iespēju ielikt pamatus tādām biznesam, kas atbilst ilgtspējīgai tautsaimniecībai.*”

„*Elektroenerģijas cena ir augsta. Ja saules paneļi, vēja turbīnas jau būtu ierīkotas, mēs tagad neciestu no cenu paaugstinājuma.*”

(materiāla atbrīvošanai no oglekļa dioksīda – red.).

Vai rapša audzēšana būtu jāsaplabā, jo to izmanto biodeģvielas ieguvei?

M.Dzelzkalēja-Burmistre: No lauksaimniecības skatpunkta pirmās paaudzes biodeģviela jāsaplabā. Par rapši ir tik daudz mītu, ar kuriem nākas cīnīties! Ar rapsi varam izpildīt visdažādākos mērķus: tas palīdz augsnei piesaistīt oglekli, dod piensumu degvielas ražošanai, rapsis ir labs lopbarībai – proteīna avots lopiem. Šīs labās lietas pasniegt politiķiem mums neizdodas. Rapsis visu laiku tiek ierindots melnajā sarakstā.

Vai, sabiedrībai radikāli nemainot dzīvesveidu, var nonākt mērķa pie?

K.Liepiņš: Katram pašam jāmaina pieeja. Uzņēmumā eksperimentālā kārtā esam ierīkojuši ūdens taupošus uzgaļus labierīcību telpā, un cilvēkiem uzreiz ir replika: „Man taču tagad par piecām sekundēm ilgāk jāmazgā rokas!” Bet pieņemot to, ka uzgalis par 96% samazina ūdens patēriņu, ir grūtāk.

M.Dzelzkalēja-Burmistre: Kaut ko sasniegt varam tikai tad, kad katrs indivīds un sabiedrība izdarīs izvēli par labu pārmaiņām. Bizness iet tur, kur ir pieprasījums. Ir lietas, kas iestrādājas un kas ne, un ar to mums jāērēķinās. Ja patērētāji nepiekrītīs doties tajā virzienā, kādu gribēs politiķi, tad nespēsīm normāli pielāgoties.

Kādus no biznesa un valsts puses saskatāt zaļmal-dināšanas* riskus?

K.Liepiņš: Riski pastāv. Daudzas kompānijas zaļmal-dināšanu izmanto savtīgiem mērķiem. Tiklīdz iemācīsies pareizi un adekvāti mērit, ko gribam sasniegt, un mēs gribam samazināt siltumnicefakta gāzu emisiju, tad sapratīsim, kā šis rezultāts tiek sasniegts. Vai darbība, ko kompānija mums mēģina pārdot, ir zaļa un novedīs pie emisijas samazinājuma? Vairāk uztrauc tas, kas notiks ar mūsu paaudzi. Vai tā spēš saprast? Jaunieši paši tiks galā,

izpētīs, kas ir zaļmal-dināšana un kas nav.

M.Dzelzkalēja-Burmistre: Prātā nāk piemērs par bioloģisko lauksaimniecību. Emisija bioloģiskajā lauksaimniecībā ir gana liela. Zaļmal-dināšanu daudzi uzskata par labu biznesa iespēju. Tāpēc jāuzmanās neiekrīst lamatās. Šajā jomā vajadzīga liela patērētāju izglītošana.

Vai jūs ieguldītu līdzekļus ražotnē, par kuru saka, ka pēc desmit gadiem iekšdedzes dzinēji nebūs?

K.Liepiņš: Ieguldītu. Metanols ir pamata bloks plastmasas ražošanai. Arī kuģniecībai tas būs vajadzīgs vismaz gadus divdesmit.

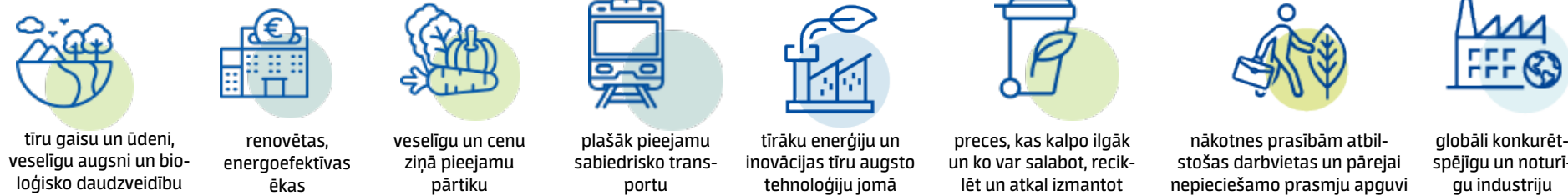
Kādus riskus saredzat pārējās politikas jomās, ja uz zaļo kursu virzītos neprasmiģi?

M.Dzelzkalēja-Burmistre: Visvairāk satrauc starptautiskās tirdzniecības nosacījumi, jo dzīvojam atvērtā tirgū. Mums jau tagad grūti konkurēt ar trešās pasaules valstu produktiem, kas tiek ievesti un kam pašizmaksa ir daudz lētāka. Jaunie uzstādījumi lauksaimniecībā no 2023. gada produktu pašizmaksu sadārdzinās. Mums ir risks pazaudēt savu ražošanu. Patērētājiem pamazām jāskā atteikties no tiem produktiem, kas ievesti no trešās pasaules valstīm un kuru kvalitāte ir daudz zemāka. Ukraina, Indija, Pakistāna, Gruzija – valstis, no kurām produkti nāk iekšā, bet dažās tiek lietoti tādi augu aizsardzības līdzekļi, kas pie mums aizliegti jau kopš 60. gadiem. Uz robežas katru partiju izanalizēt nav iespējams.

K.Liepiņš: Mums savs tirgus jāaizsargā, cenšoties tomēr pāriet klimatneitrālajā pasaulē. Ir jābūt viediem – vajag kopējo bildi saprast vismaz Latvijas ietvaros. Svarīgi ir ātrāk transformēt sevi šai jaunajai, ilgtspējīgai ekonomikai, kas Eiropā būs pieprasīta.

* Zaļmal-dināšana – apgalvojumi, ka prece, pakalpojums, tehnoloģija vai uzņēmums ir videi labvēlīgāki, nekā patiesībā tie ir.

/No Eiropas Komisijas vietnes/

Medicīnas vēsturniece Ieva Lībiete.

Ieskats vakcinācijas vēsturē

Vakcīnas pret bīstamām infekcijām nav jaunāko laiku izgudrojums. Eiropā šim procesam ir 225 gadus sena vēsture. Par to laikrakstam stāsta IEVA LĪBIETE, Rīgas Stradiņa universitātes Medicīnas vēstures institūta docente un Anatomijas muzeja vadītāja.

PIRMĀ METODE – VARIOLĀCIJA

Medicīnas vēsturniece min 16. gadsimtā pirmo rakstīto avotu, kas nāk no Ķīnas. Tur praktizēja metodi, kuras nosaukums ir variolācija, lai cilvēkus mēģinātu pasargāt no melno baku infekcijas. Ar melnajām bakām inficēta cilvēka ādas kreveles ārsts saberza pulverī, tad ieskrāpēja vesela cilvēka ādā vai lika iešņaukt. Bija cerība, ka bakas tiks pārslimotas vieglā formā, bet pastāvēja arī risks smagi inficēties un nomirt.

Eiropu šī metode sasniedza 18. gadsimta pirmajā pusē, kad britu vēstnieka sieva Mērija Vortlija Montagu Konstantinopolē bija vērojusi variolācijas lietošanu. Viņa sāka to popularizēt, jo pati bija smagi pārslimojusi melnās bakas, bet pēc izveseļošanās Mērijas ķermenī klāja dziļas rētas, turklāt slimība nebija saudzējusi dažus tuviniekus. Pamazām variolācijas metodi sāka ieviest Lielbritānijā, Francijā un citur Eiropā.

DAKTERA DŽENERA NOVĒROJUMI

Terminu *vakcinācija* lieto kopš 18. gadsimta beigām. Tas ir atvasināts no latīņu vārda *vacca* – ‘govs’. Tā nav nejaušība, jo vakcinācijas pamatlīdzekļi, angļu lauku ārsts Edvards Dženers savā praksē ievēroja: slaucējas, kuras inficējas kūtiņ un pārslimo govju bakas (daudz mazāk bīstamas nekā melnās bakas), nedomirst un kļūst neuzņēmīgas pret draudīgajām melnajām bakām, kam augsta letalitāte.

Dakteris Dženers nosprieda, ka varētu mērķtiecīgi inficēt cilvēkus ar govju bakām, lai viņi nesaslimtu ar melnajām bakām. Viņš 1796. gadā nolēma veikt eksperimentu, kurā iesaistīja savu dārznieka astoņus gadus veco dēlu Džeimsu Fipsu.

Ieva Lībiete uzsver, ka no mūsdienu medicīnas un zinātnes ētikas viedokļa tas būtu absolūti nepieļaujami. Taču jāpatur prātā, ka tālaika situācija bija dramatiska, jo melno baku epidēmija aizrāva nebūtībā simtiem tūkstošu cilvēku. Lauku ārsts izvēlējās visaugstākās pakāpes risku.

SĀRA UN VIŅAS GOVS

No slaucējas Sāras Nelmsas, kura bija inficējusies ar govju bakām,

Ar govju bakām inficētās slaucējas Sāras Nelmsas roka.

viņš paņēma infekciozo materiālu un injicēja zēnam. Vēsture ir saglabājusi arī vārdu govij, kas inficējusi Sāru, – to sauca Ziediņš. Džeimss Fipss saslima ar govju bakām, bet ātri izveseļojās. Pēc divām nedēļām dakters Dženers zēnu mēģināja inficēt ar melnajām bakām, bet viss beidzās laimīgi – viņš nesaslima. Ārstam izdevās pierādīt, ka govju baku injekciju saņēmušie nesasirgst ar nāvējošajām melnajām bakām. Drīz vien Edvards Dženers publicēja grāmatu par vakcināciju. Interesanti, ka tas notika laikmeitā, kad cilvēki pat nezināja par vīrusu eksistenci.

PIRMĀS PROTESTA KAMPAŅAS

Vakcinēšana pret melnajām bakām Rīgā sākās 1800. gadā. To darīja ārsts Otto Hūns – viens no Aleksandra Augstumu slimnīcas dibinātājiem. Šis ir pirmais dokumentētais gadījums Latvijā. Masveida vakcinācija gan notika krietni vēlāk.

Reizē ar pirmo vakcīnu Lielbritānijā radās arī pirmās anti-vakcinācijas kampaņas. Cilvēku bailes no jaunās metodes spilgti raksturo arī 19. gadsimta sākuma karikatūras, kurās redzami dažādi sagaidāmie blakusefekti – vakcinētajiem cilvēkiem izaug ragi, astes un citi govīm līdzīgi veidojumi. Savukārt 19. gadsimta vidū, kad Anglijā pieņēma obligātās vakcinācijas aktu, parādījās arī pirmās diskusijas par cilvēktiesībām un valsts tiesībām iejaukties individuālo privātājo dzīvē.

SLAVENĀKAIS VEIKSMES STĀSTS

Vēl 20. gadsimta vidū katru gadu pasaulē ar melnajām bakām sa-

Angļu lauku ārsta Edvarda Dženera eksperiments 18. gadsimtā.

19. gadsimta karikatūra par antivakcināciju.

slima 10–15 miljoni cilvēku, no kuriem divi miljoni nomira.

Tāpēc Pasauls Veselības organizācija (PVO) 1966. gadā sāka vēl nepieredzēta mēroga vakcinācijas kampaņu, lai melnās bakas pasaulē izskaustu. Tika izveidotas milzīgas starptautiskas ārstu voluntieru brigādes, kas desmit gadus brauca uz visiem kontinentiem. PVO 1979. gadā paziņoja, ka melnās bakas ir pilnībā iznīdētas.

„Šis ir slavenākais vakcinācijas stāsts medicīnas vēsturē – pirmā un vienīgā infekcijas slimība, kas, pateicoties vakcinācijai, ir pilnībā izskausta pasaulē. Pret lielāko daļu citu infekciju (poliomielītu, masalām, garo klepu, difteriju

u.c.) vakcinācijas rezultātā mums ir izstrādājusies puļa imunitāte,” skaidro medicīnas vēsturniece.

LUIJA PASTĒRA ATKLĀJUMS

Kaut gan pirmā vakcinācija praktiski bija pieejama jau no 18. gadsimta, to zinātniski pamatoja tikai 19. gadsimta otrajā pusē, kad Eiropā sākās mikrobioloģijas uzplaukums. Franču mikrobiologs Luijs Pastērs pētījumus atklāja, ka ir tādas slimības, kuras izraisa mikroorganismi. Šo atklājumu viņš izdarīja nejauši. Pēc Francijas vīndaru lūguma zinātnieks meklēja iemeslu, kāpēc vīns dažreiz saskābst. Pētot mikroskopā pa-

raugus, viņš ievēroja savairojušās sīkbūtnes – baktērijas. Viņam radās ideja: ja jau mikrobi *slimo* padara vīnu, varbūt tie vainojami arī cilvēku slimībās. Zinātnieka vārdā ir nosaukta pasterizācijas metode, ar kuru šķidrumus var saglabāt, uzkaršējot un paturot noteiktā temperatūrā, lai ietu bojā patogēnie mikroorganismi.

Luijs Pastērs, lai godinātu angļu ārstu Edvardu Dženeru, terminu *vakcinācija* padarīja par vispārēju apzīmējumu metodei, ar kuru, ievadot organismā medikamentu, tiek ierosināta imūnsistēmas atbildes reakcija. Iepriekš apzīmējums tika lietots vienīgi saistībā ar melnajām bakām.

LATVIJAS BALSS EIROPĀ

Eiropas ekonomikas atveseļošana

Valdis Dombrovskis, Eiropas Komisijas izpildviceprezidents un ES tirdzniecības komisārs:

– Eiropas ekonomika pakāpeniski atgūstas no Covid-19 krīzes. Daudzās ES dalībvalstīs, arī Latvijā, ekonomika jau ir pārsniegusi pirmskrīzes līmeni. Tomēr pandēmija vēl nav pārvarēta, tāpēc gan no sabiedrības veselības, gan no ekonomiskā viedokļa ir svarīgi turpināt vakcinēšanās kampaņu. Ekonomikas atkopšanos dalībvalstis veicina

arī ievērojamais ES finan-siālais atbalsts. Jāuzsver, ka minētais atbalsts ir paredzēts ne tikai ekonomikas atjaunošanai, bet arī ekonomikas digitalizācijai un virzībai uz klimata neitralitāti. Par to, kā cilvēki uz vietas katrā valstī sajūt Eiropas atbalstu, kā īstenot ekonomikas zaļo un digitālo transformāciju, ar kādiem vēl izaicinājumiem saskaras Eiropa un kā tos kopīgi pārvarēt, ir plānots diskutēt arī konferencē par Eiropas nākotni, kas notiek gan klātienē, gan virtuāli.

Prof. Dr. oec. Inese Vaidere, Eiropas Parlamentārās asociācijas un AKK – ES delegācijas viceprezidente, Eiropas Enerģētikas foruma finanšu direktore

Konference par Eiropas nākotni

Manfrēds Vēbers, Eiropas Tautas partijas grupas priekšsēdētājs Eiropas Parlamentā:

– Pirmkārt, labāka un spēcīgāka Eiropa nozīmē izteiktākas ambīcijas un nākotnes redzējumu, visu eiropiešu iesaisti. Šādu savu gribu mūsu pilsoņi izteica pēdējās Eiropas Parlamenta vēlēšanās un par to es iestāšos konferencē par Eiropas nākotni.

Otrkārt, Eiropa var būt lidere cīņā pret klimata pārmaiņām un radīt jaunus darba vietas

nākamajām paaudzēm, veidojot ekonomiku ar augstāku pievienoto vērtību, ražošanu un patēriņu padarot tirāku, kā arī ieguldīt lielus resursus inovācijās.

Treškārt, es sapņoju par tādu Eiropu, kurā reģionālās, nacionālās un Eiropas identitātes ir vienotas. Vienmēr esmu uzsvēris, ka esmu bavārietis, vācietis un eiropietis. Domāju, ka līdzīgi ir vairumam eiropiešu. Šīs identitātes nav pretrunā, tās viena otru papildina un veido Eiropas daudzveidību.

Jāmazina enerģijas cenu slogs iedzīvotājiem

Lielu satraukumu ne tikai Latvijā, bet arī visā Eiropā radījis straujš elektrības un dabasgāzes cenu kāpums. To veicinājuši dažādi faktori, tomēr **Prof. Inese Vaidere** īpaši izceļ Krievijas šantāžu, nepalielinot gāzes piegādes caur Ukrainu vai Baltkrieviju par spīti izmaiņām tirgū. Tādā veidā Putins cenšas panākt, lai drīzāk tiktu izmantots jaunais "Nord Stream 2" gāzesvads un pieaugtu Kremļa ietekme Eiropā. Gāzesvadam jāiziet sertifikācijas procedūras atbilstoši ES normām, turklāt jāievēro noteikumi nodalīt gāzes iegūvi no transportēšanas. Taču Krievija tam iebilst, uzstājot uz monopolista statusu, un izmanto enerģijas cenas politiska spiediena izdarīšanai. Tādēļ I. Vaidere ir pieprasījusi Eiropas Komisijai izmeklēt un novērst "Gazprom" manipulātīvo rīcību.

"Redzam, ka ES nopietnāk jā rūpējas par savu energodrošību, ko veicinātu enerģijas avotu un piegādātāju daudzveidība. Latvijai jāturpina mazināt atkarību no Krievijas gāzes un jāveicina atjaunojamo energoresursu ražošana. Pašlaik ES izvērtē, vai kodolenerģija

uzskatāma par zaļu. Tādēļ jāapsver atgriešanās pie Visaginas AES projekta, jo starptautiskajiem standartiem atbilstoša atomelektrostacija ES teritorijā varētu būt drošs un stabils lētas enerģijas avots. Un jārada arī jauni Eiropas līmeņa risinājumi, lai atvieglotu pāreju uz zaļo enerģiju. Svarīgi nepieļaut nevienlīdzības pieaugumu, tāpēc EP Vides komitejā strādāsim pie Sociālā klimata fonda izveides, kas iedzīvotājiem palīdzēs iegādāties efektīvākās apkures sistēmas," skaidro I. Vaidere.

Lai enerģijas patēriņu samazinātu, jāuzlabo arī energoefektivitāte gan uzņēmumos, gan mājokļos. Tādēļ I. Vaidere kā Eiropas Renovāciju vēstniece Latvijā turpina veicināt ēku atjaunošanu. Viņa bieži tiek ar renovācijā iesaistītajiem iedzīvotājiem un nozares profesionāļiem. Apkopojot aktuālās problēmas, deputāte ir iesniegusi vairākus ierosinājumus iestādei ALTUM, kas piešķir ES finansējumu renovācijām. Piemēram, jāsamazina birokrātija un jāuzlabo plānošana, lai būvniecība varētu notikt bez "tukšiem" periodiem.

Atsaucoties uz cilvēku sūdzībām par informācijas un palīdzības trūkumu daudzdzīvokļu ēku renovācijai, I. Vaidere EP arī izstrādā pilotprojektu, kas no ES budžeta sniegs praktisku atbalstu iedzīvotāju virzītiem renovācijas projektiem.

"Kaut gan enerģijas cenu mazināšanai vajadzīgi ilgtermiņa risinājumi, Latvijā jau tūlīt ir nepieciešams nozīmīgs valsts atbalsts enerģijas rēķinu apmaksai. Jārīkojas izlēmīgi, lai mazinātu slogu iedzīvotājiem, it īpaši ar zemākiem ienākumiem – jo cilvēku rēķini ir pieauguši jau tagad," uzsver I. Vaidere.

Visbeidzot, deputāte uzskata, ka jautājumi par enerģētikas nozares attīstību ES jāapspriež arī Konferencē par Eiropas nākotni. Piemēram, kāda veida enerģiju īpaši atbalstīt? Cik lielā mērā enerģētikas politiku atstāt dalībvalstu rokās, bet kuros aspektos vajadzīga ciešāka ES līmeņa sadarbība? Lēmumu pieņēmējiem jāieklausās pilsoņu viedokli. I. Vaidere aicina arī Latvijas iedzīvotājus piedalīties šajā konferencē, kuras aktivitātes turpināsies līdz nākamā gada pavasarim.

Lielākā politiskā frakcija Eiropas Parlamentā kopš 1999.gada. Tajā darbojas 179 no 705 EP deputātiem.

ETP grupā strādā Latvijas deputātes – Sandra Kalniete un Inese Vaidere.

Eiropas Komisijas vadībā – priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena, priekšsēdētājas izpildviceprezidents un ES tirdzniecības komisārs Valdis Dombrovskis.

Vairāk – www.eppgroup.eu

Sandra Veinberga: „Nekad nerakstu pēc pasūtījuma”

„Neviens latviski rakstošs cilvēks nevar nopelnīt pienācīgu iztiku, rakstot tikai grāmatas,” atzīst žurnāliste un rakstniece SANDRA VEINBERGA. Saruna Kuldīgas bibliotēkas rīkotajā tiešsaistē feisbukā notika projektā *Rakstnieks. Literatūra. Lasītājs*. Jautājumus uzdeva bibliotēkas pakalpojumu nodaļas vadītāja Iveta Grīniņa.

S.Veinberga ir starptautiski pazīstama komunikācijas un masu mediju zinātniece, ietekmīga publiciste, žurnāliste, rakstniece, zviedru literatūras tulkojāja.

Jūs nodarbojaties ar ļoti daudz ko. Kas jūsu darbībā šobrīd svarīgākais?

Jebkurš rakstošs cilvēks ir spiests kaut kur pelnīt naudu. Esmu domājusi, cik labi, ka mums bija tādas izdevniecības, kas atbalstīja nozīmīgus, leģendārus rakstniekus, kā, piemēram, Raini. Šodien izdevniecības nemaz tik ļoti jaunos rakstniekus neatbalsta, lai gan varētu to darīt.

Es pēc diploma esmu žurnāliste, tādēļ naudu esmu pelnījusi kā žurnāliste. Nekad neko neesmu rakstījusi pēc pasūtījuma. To daudziem grūti saprast. Cilvēki domā, ka izdevējs rakstniekam saka: „Tagad uzraksti labu vai sliktu rakstu par kādu tēmu!” Taču es tā nekad neesmu darījusi. Man gribas rakstīt literatūru, bet žurnālistikas darbs un publicistika ir divas dažādas lietas.

Cenšos atrast kompromisu, studentiem mācot publicistiku. Tā ir kā starpforma, kurā var runāt par aktuālām problēmām, izmantojot rakstniecības paņēmienus. Protams, gribētos grāmatas rakstīt vairāk, bet īsti nezinu, vai cilvēki spēj panest smagas tēmas. Vairāk interesē izklaidējošs saturs, taču uz tādu man prāts nenesas.

Dailiteratūrā jūsu pirmā grāmata 2001. gadā ir *Ielocītās lapas*. Nāks klajā otra, kas saucas *Skaidība*. Cik grāmatu pavisam iznākušas?

Neesmu skaitījusi – kopā ir daudz. Sāku ar *Ielocītajām lapām*, kas bija kā mūža darbs. Aprakstīju to, ko vecvecāki stāstījuši par neatkarīgās Latvijas sagraušanu, kā bija pārdzīvot karu, kā pēc tam atgriezties un dzīvot tālāk, kad viss aizvests un nozagts. Esmu izdevusi dejas grāmatu zviedru valodā, arī grāmatu par Rembrantu, bet tā vairāk tāda fantāzija. *Skaidība* arī ir ilgi plānota. Domāju, kā šo neganto rakstura īpašību aprakstīt, – būtu muļķīgi atklāt zinātniski vai skaidības mehānismu aprakstīt tehniski. Rakstīju stāstīņus par cilvēkiem, kurus skaidība nosit, pazemo vai iznīcina. Mērķis – lai cilvēki izlasot atpazītu skaidību sevī vai apkārtējos. Likās: tad sabiedrība kļūs labāka.

Vai skaidība mums izplatīta?

Tā ir izplatīta un tiek nesodīti praktizēta. Vienmēr stāstu par savu mīļo vecmāmiņu no Grobiņas. Vai nu Grobiņā visi cilvēki tādi, vai vecmāmiņai piemita tāda īpatnība – viņa nelaida mani bērnodārzā,

Žurnāliste, rakstniece, mediju zinātniece Sandra Veinberga: „Mana pamatprofesija ir gandrīz vai uz iznīcības robežas. Tagad var rakstīt katrs sētas miets, ielikt to feisbukā un paziņot, ka ir žurnālists.”

cilvēkus var ārstēt ne tikai fiziski, bet arī garīgi. Un, ja to var izdarīt ar mākslu, kāpēc ne?

Žurnālistika ir tuvāk mākslai nekā sociālajām zinātnēm?

Latvijā žurnālistika ievietota nepareizā vietā, tāpēc augstskolas nespēj sagatavot labus žurnālistus. Jo žurnālistika ir mākslas nozare – jaunajam žurnālistam būtu jāiemācās, kā veido aprakstu, kā būvē naratīvu*. Ja esi bijis preses konferencē, jāsaprot, kā to materiālu uzlikt uz papīra vai radīt audiovizuāli, lai tas būtu labi saprotams, jāzina, kādi veidi un žanri ir intervijām. Žurnālists ir kā podnieks, keramiķis: jāiemācās tos mālus virpot. Kad viņš jau prot tehniski strādāt ar tekstu un interesanti uzrakstīt, tad

zinātne. Tā neatrodas pareizajā atvilktnē. Viens cilvēks pieļāvis kļūdu un tur to iebāzis – 30 gadus bērņus mācām nepareizi. Visiem būtu labāk, ja katrs to savu daļiņu sakārtotu.

Imants Ziedonis reiz gribēja pierunāt, lai eju pie viņa strādāt Latvijas Kultūras fondā. Es biju jauna pasniedzēja universitātē, kas mani negribēja neparko laist vaļā. Tajā laikā nesapratu, ka man ir darīšana ar rakstniecības gēniju, un žēl, ka viņa zīmītes nesaglabāju. Viena lieta, ko viņš uzrakstīja: „Sandra, nelūdziet, lai jums kāds palīdz! Vienkārsi priecājieties, ja kāds neatnāk un jūsu darbu neapķēpā! Ar mani tas notiek regulāri. Tikai mēģinu noķēpājumiem nomazgāties.”

Sāku studentiem stāstīt, kas man sāp, liekas nepareizi. Viņi ļoti saprot – ja dod labus argumentus, arī viņi apdomājas un vaicā, kāpēc. Saku: „Kad nonāksiet augstos amatos, lūdzu, šo te nomainiet!” Es viņus uzveru kā kolēģus vai draugus, nevis kā padotos, kuriem jāliek atzīmes. Tādēļ man ir tik daudz studentu draugu, kuri citreiz piezvana un lūdz padomu.

Jūsu publicistikā ir ļoti plašs tematu loks. Kā izdomājat, par ko rakstīt?

Esmu pateicīga *TVNET* redakcijai, ka tur nav skauģu. Tur novērtē manu entuziasmu Latvijas labā un vēlas, lai rakstu. Dziļi pateicos igauņiem un izdevējam Tomam Ostrovskim, ka viņi mani pacieš, jo domāju, ka ar saviem rakstiem lielu naudu viņiem nenesu. Būtu laba autore tad, ja rakstītu par visādiem plikajiem, trakajiem. *TVNET* varu rakstīt to, kas pašai šķiet aktuāls, tikai dažreiz palūdz nokomentēt kādu situāciju valstī. Es daudz lasu ārzemju presi, veidoju kartotēku un domāju, kas varētu interesēt arī latviešus.

Ļoti daudz lasu un klausos sevišķi skandināvu, britu, amerikāņu medijus. Ja pamanu ko tādu, kas liekas jautrs, interesants, izlemju uzrakstīt. Piemēram, viena zviedru pašvaldība pieņem darbā dzejnieku, lai viņš katru dienu apdzied pilsētu. Tagad ir milzīgas diskusijas, vai tā drīkst. Parasti pašvaldībā pieņem kādu PR darbinieku. Nezinu, kā būtu pareizāk: pieņemt dzejnieku, kas apdziedātu Kuldīgu, vai tomēr ne. Es sāku lasīt tā zviedra dzejoļus, un, ziniet: tiešām labi. Viņš apraksta dažādas dabas ainas un to nedara pēc pasūtījuma. Vēl nezinu: uzrakstīt latviešiem par šo dzejnieku vai ne.

* Stāstījums, vēstījums

Pierakstījusi **Amanda Gustovska**
Publicitātes foto

audzināja mājās un mācīja, ka par citiem nedrīkst runāt neglīti, tāpēc mūsu ģimenē nevienu neaprunāja. Vecmāmiņa teica: „Priecājies, ka tavi draugi ir talantīgāki vai kāds māc ko izdarīt labāk nekā tu! Priecājies, ka vari no viņiem mācīties! Ja izvēlēšies sev apkārt sabiedrību, kas ir sliktāka par tevi un tu tajā vari dominēt, tad pati nogrimsi.”

„Nezinu, vai cilvēki spēj grāmatās panest smagas tēmas. Tagad interesē izklaidējošs saturs, taču uz tādu man prāts nenesas.”

Mamma ir no Vidzemes – kad man bija kādi pieci gadi, mani tur aizveda. Atceros, ka bija auksts ziemas vakars, visas apkārtējās tantes sanākušas ciemos pie kādas kundzes. Sildījās pie krāsns, klausījās, kā viņas aprunāja kādu Zigrīdu – kāda viņa briesmīga. Jau iztēlojos, kā viņa jāz uz slotas, kā paceļas un nolaižas, jo tās tantes viņu sauca par raganu. Pēkšņi atveras durvis un nāk iekšā tā pati Zigrīda... Es no bailēm gandrīz nokritu no ķebliša un negribēju atrasties vienā istabā ar kādu, kas jāz uz slotas. Nesapratu, ka tā dara – cilvēku aprunā.

Kad sāku dzīvot Zviedrijā, pamanīju, kā tur cilvēki skaidību nevar ciest un to atklāti marķē. Tad iznāca Frančesko Alberoni grāmata par skaidību, ko izlasīju ar muti

vaļā un nodomāju, cik svarīgi šo tēmu aktualizēt, tādēļ tā parādījās arī *Ielocītajās lapās*.

Kas veidojis jūs kā personību?

Tā noteikti ir vecmāmiņa, jo viņa iemācīja strādāt un atbildēt par to, ko daru. Viņas skola ne vienmēr palīdz, jo, ja visi ies zagti un tu vienīgais neiesi, skolasbiedri tevi sāks ķengāt. Tad jāizlemj, vai darīsi kā visi vai tā, kā vajag, un pēc tam cietīsi no sekām. Skolā nodarbojos ar sportu, un arī tas iemācīja aiziet līdz galam – pabeigt to savu distanci arī dzīvē. Personības izaugsmē man bijusi raksturīga liela mērķtiecība.

Kā izdomājat kļūt par žurnālisti?

Būt žurnālistei ieteica tētis. Viņš kara laikā bija strādājis par fotogrāfu. Es biju un vēl aizvien esmu stipra eksaktajās zinātnēs, tādēļ nolēmu kļūt par mediķi. Ļoti labi padevās matemātika – no skolas pat bija ieteikums studēt matemātikai, fiziku vai medicīnu. Taču tētis atrunāja: „Tu būtu laba ārste, un tu sēdēsi slimnīcā, raudot pakal katram pacientam. Tev būs drausmīga dzīve, jo tu ar savu paškritiku visu laiku uzskatīsi, ka esi vainīga pie tā, ka kāds ir aizgājis vai kādu nevar izārstēt. Negribu, lai tev ir tik traģiska dzīve.”

Ilgā domāju par viņa teikto un beigās dokumentus iesniedzu žurnālistos. Arī augstskolā bāza acīs, ka man stipras ir eksaktās zinātnes, – ko es nāku uz humanitārajām. Atbildēju, ka tā gribu, man tās liekas svarīgas un interesantas, jo

No sapņa par armiju – pie jauniešiem

Kuldīgas jauniešu mājas darbinieks Adrians Dravnieks 6. novembrī svinēs 41. dzimšanas dienu. Vidusskolā viņš pilnīgi skaidri zināja, ka grib studēt Latvijas Nacionālajā aizsardzības akadēmijā, darbojās Jaunsardzē. Bet vēlmes un intereses mēdz mainīties, un nākotni viņš saistīja ar tūrismu, skatuves mākslu un sabiedriskajām attiecībām. Tomēr tagad ar lielu aizrautību strādā ar jauniešiem jeb, kā pats smejas, ir plaša profila speciālists.

Adrians Dravnieks: „Jau otro gadu savu jubileju gribēju nosvinēt ar grandiozu koncertu Kuldīgā, tomēr kovids pārsteidza negaidīts.”

Ar ko pašlaik nodarbojies?

Esmu dzimis un audzis Kuldīgā. Pēc vidusskolas aizbraucu uz Rīgu mācīties, pavadīju tur gandrīz 20 gadus un ceturto gadu esmu atpakaļ Kuldīgā. Pilnībā nomainīju darba sfēru. Rīgā pēdējos desmit gadus strādāju zviedru uzņēmumā, kas saistīts ar restorāniem, bet te darbojos Kuldīgas novada bērnu un jauniešu centra jauniešu mājā. Mans pienākums ir strādāt ar jauniešiem novadā, organizēt un vadīt pasākumus, mācības, strādāt ar brīvprātīgajiem, koordinēt pagastu jauniešu koordinātorus, vadīt nometnes un citas aktivitātes.

Pirms divarpus gadiem kopā izveidojām Kuldīgas aktīvo jauniešu biedrību *Sprādziens*, kas realizējusi vairākus projektus, un strādājam pie jaunas vietas, kur jauniešiem būtu iespēja labi atpūsties (bijušā rūpniecības preču tirgus angārā – red.).

Vai dzimšanas dienas gaidi ar nepacietību?
Agrāk, kad vēl nebija piedzi-

muši bērni, svinējām lielā draugu lokā kādā pirtī vai atpūtas vietā pie ezera. Līdzko parādījās bērni, svētki kļuva daudz mierīgāki un visbiežāk tika svinēti mājās. Sievai dzimšanas diena ir trīs dienas pirms manas, tāpēc parasti svinam kopā, un bieži vien tas notiek divreiz – oficiālā daļa ar maniem un sievas tuvākajiem radniekiem, taču nevaram iztikt arī bez ballītes ar draugiem. Pašlaik ierobežojumi neļauj darīt, kā gribētos, bet, tiklīdz tas būs atļauts, visus ne-

nosvinētos svētkus nosvinēsim vienā lielā pasākumā.

Ko tu vislabprātāk saņem dāvanā?

Vienmēr atbildu, ka zeķes un kreklus, jo tie dzīvē noder un piešķir tēlam *odziņu*. Un ideāli, ja tie ir koši un interesanti. Bet, ja runā nopietni, tad priecātos saņemt vinila plates, jo mūzikai manā dzīvē ir liela nozīme. No ģimenes locekļiem vislabprātāk saņemtu tādu dāvanu, kurā varam piedalīties visi, piemēram, restorāna vai SPA apmeklējums pozitīvā atmosfērā.

Bērībā gribēju saņemt dāvanas, kas saistās ar tā brīža hobijiem. Vienu gadu izdomāju, ka gribu boksa cimds, citā gadā vēlējos galda tenisa raketes. Pusaudžu gados sāka interesēt mopēdi – tie man bija vairāki. Tētīm garāzā bija javiņa, ar kuru pa kluso braukāju, kamēr tētis darbā. Tā, protams, bija jaudīgāka par mopēdiem, un braukāšana – interesantāka.

Kura dzimšanas diena vispiļgtāk atmiņā?

Gari nedomājot, varu teikt, ka 30. jubileja. Kolēģi un draugi uztaisīja pārsteiguma ballīti viesu mājā. Viss bija 80. gadu disko stilā: apģērbs, frizūras, mūzika.

Pats nolēmu, ka nesvinēšu, tāpēc tas bija jauks pārsteigums. Bērības dzimšanas dienās atceros sevi kopā ar vecākiem un radniekiem ēdam rasolu, karbonādes, protams, neiztiekot arī bez kūkām. Jubilejās bija daudz cilvēku, un tās tika plaši svinētas, jo man ir ļoti daudz māsīcu un brālēnu.

Ko vērtīgu tu vēlētos nodot bērniem?

Gribētu, lai mani bērni izmanto visas iespējas, ko piedāvā dzīve: skola, augstskola un apkārtējie cilvēki. Visvairāk gribētos, lai viņi neiznieko laiku, nedarot neko. Savā vecumā nereti aizdomājos, ko es būtu varējis darīt vairāk, lai gūtu lielākus sasniegumus. Es nenožēloju savu dzīves pieredzi nemaz, jo daudz ko esmu redzējis un baudījis. Arī teātrī padzīvojies, pat no teātra kritiķiem saņēmis labus atzinumus. Pēc izrādes *Dzīvnieku ferma* pati Līvija Akuratere man teica: „Tu biji lielisks cūka!” Ne tikai maniem bērniem, bet arī citiem jauniešiem gribu novēlēt laiku izmantot lietderīgi un ņemt no dzīves maksimālo.

Katrīna Blaua
Adriana Dravnieka arhīva
foto

STĀRĶA VĒSTIS

Šoreiz vairāk meiteņu

Kuldīgas slimnīcas dzemdību nodaļā no 27. oktobra līdz 3. novembrim piedzimuši desmit bērniņi: sešas meitenes un četri zēni. Vecāki devuši vārdus Ralfs, Oliveris, Klāvs Alekss, Dāvis, Nora, Paula, Katrīna Anna, Agate, Amēlija, bet vienai meitenei tas tiek vēl domāts.

OKTOBRĪ MŪŽĪBĀ AIZGĀJUŠĪ

KULDĪGĀ

Sanita Gulbe (1972)
Lilija Šmite (1942)
Silvija Eglīte (1935)
Dzidra Reita (1947)
Imants Vasmuss (1943)
Ilgvars Dergačs (1957)
Daina Ernsone (1962)
Anna Kovalevska (1933)
Dzidra Otilija Kudiņa (1931)
Ivars Zonberģis (1943)
Ivans Bondars (1949)
Roberts Bulavs (1939)
Marta Olmane (1929)
Voldemārs Liepa (1927)
Teodors Brūklis (1942)
Eda Freimane (1924)
Arnis Losāns (1958)
Aneta Stepena (1927)
Visvaldis Arturs Freibergs (1941)
Lilija Lizete Kārklīņa (1930)
Centis Mucenieks (1964)
Ermīne Skoliņa (1927)
Ilga Delila Baltmane (1930)
Imants Baltmanis (1923)
Rozālija Gauja (1927)
Astra Matisone (1959)
Iveta Pavlova (1957)

Arnis Gulbis (1947)
Andris Segliņš (1955)
Lūcija Smiltneice (1933)
Juris Abariņš (1938)
Jānis Jeromans (1928)
Elmars Vilis Perkuns (1936)
Biruta Bieža (1943)
Rozālija Ulmkalne (1934)
Ilze Tulla (1961)
Elga Širmele-Širmane (1937)
Agnese Klevinska (1934)
Lidija Anna Gaida Liparte (1938)
Arnis Mulda (1952)
Lidija Neimane (1947)
Dzintra Rapiņa (1946)
Velta Sproģe (1939)
Arnolds Kapiņš (1931)
Dainis Lancmanis (1955)
Māris Hartmanis (1972)

SKRUNDĀ

Augusts Kārklīņš (1932)
Arnolds Brugevics (1954)
Vizma Juzuma (1935)
Dzidra Pūkaine (1934)

(Sagatavots pēc dzimtsarakstu nodaļu informācijas)

LAIKA PROGNOZE

Šodien sākas solārā ziema

Pēc silta un saulaina oktobra noslēguma nāks silts, bet tumšs novembris – tāds LTV laika ziņu komentētāja Toma Briča pareģojums pirmajās četrās šī mēneša dienās ir apstiprinājies, un izskatās, ka tā būs arī turpmāk.

Siltuma ziņā oktobris bija neierasts. Pirms dažām nedēļām Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs nāca klajā ar jaunajām klimatiskajām normām, kas izstrādātas pēc pēdējās trīsdesmitgades novērojumiem. Tie rāda, ka vidējā gaisa temperatūra paaugstinājusies par 0,4 grādiem gadā. Daži mēneši (īpaši ziemā) sasiluši ievērojāmāk, citi – ne tik ļoti, taču oktobris kļuvis pat vēsāks (vidēji par 0,1 grādu). Turpretī tikko aizvadītais ieis vēsturē ar rekordsiltām dienām. Pašā mēneša nogalē Ziemeļkur-

zemē, kā arī Rūjienā un Priekullos sasniegts vietējais rekords. Augstākā temperatūra bija 29. oktobrī Kolkā, kur meteostacijas mērījumi rādīja +16,1 grādu. Šī datuma valsts rekords gan nekrita, jo 1945. gada 29. oktobrī tur bijis +17,1.

Tendence siltumam turēties virs normas saglabāsies arī novembrī. Taču saule parādīsies retāk, debesis pārsvarā būs mākoņainas, tāpēc arvien sarūkošās dienas liksies tumšas un nemīļīgas, kaut termometra stabiņš dažbrīd uzkāps līdz neierastajiem +10, bet naktīs vismaz jūras tuvumā zem nulles nenokritīs. Gaišāk kļūs, kad debesis skaidrosies, bet tad arī temperatūra kritīs, tomēr prognozes vēl nerāda, kad atnāks vēra ņemams sals un sniegs. Turklāt šodien, 5. novembrī, sākas solārā ziema jeb gada trīs tum-

šākie mēneši, kad līdz 5. martam dienas ir visīsākās.

Šovakar Viduskurzemē vējš iegriezīsies no jūras puses (R/ZR), bet sestdien atkal no dienvidiem. Brīvdienas būs nedaudz vējainas (ap 4 m/sek., brāzmās virs 10 m/sek.), pārsvarā mākoņainas, bieži līs, mitrums pieaugs līdz 95%. Nebūs krasas temperatūras atšķirības: dienā līdz +8, naktī ap +5. Lietus mitēsies svētdienas pievakarē, tomēr vēl nākamās nedēļas sākumā debesis klās mākoņi. Skaidrosies naktī uz otrdienu, un tad gaidāma temperatūras pazemināšanās. Mums tuvākās meteostacijas rāda: Stendē būs ap nulli, Saldū – pāris grādu zemāk. Nedēļas vidū naktīs temperatūra pazemināsies līdz –4 grādiem.

Daina Tafelberga

RECEPTĒ

CEPEŠKRĀSNĪ CEPTAS BIETES

Vajadzēs: 6 nelielas bietes, 3 rozmarīna zariņus, 1 ķiploku, citronu, 1 ēd.k. medus, 2 ēd.k. olīveļļas, 120 ml ūdens, sāli un piparus pēc garšas.

Kā pagatavot. Bietes noskalo; ja vajag, nogriez sakni un kātus. Ja ir pārāk lielas, sagriež uz pusēm vai četrās daļās. Cepeškrāsnī sakarsē līdz 180 grādiem. Cepamajā traukā liek bietes, rozmarīnu, uz pusēm pārgrieztu ķiploku, visu pārslaka ar citrona sulu un medu, pieliek sāli un piparus. Pielej olīveļļu un ūdeni. Aplāj trauku ar foliju un liek cepeškrāsnī. Cep aptuveni 25 minūtes. Tad foliju noņem un cep līdz gatavībai. Tādas bietes būs laba piedeva gaļas ēdienam vai pamatēdiens kopā ar svaigiem salātiem un kazas sieru.

NEDĒLAS VIEŠŅA

Ar volejbola bumbu kopš bērnības

Intervējot AGNESES MEGNES vecmāmiņu, ilggadējo un vairāku paaudžu iemīļoto volejbola treneri Rasmu Ainu Zeberliņu, atklājās, ka Agnesei jau kopš bērnības volejbols patīcis un no laukuma viņa agrāk nav gājusi prom, kamēr nav tikusi spēlēt. Ir pašsaprotami, ka mazmeita izvēlējusies šo ceļu un jau desmito gadu ir volejbola trenere Kuldīgas novada sporta skolā.

Vai mājās laikā treniņi atkal tiešsaistē?

Ir grūti. Meklēju internetā daudz informācijas, ko audzēknes var darīt mājās. Laika apstākļi arī nav pateicīgi. Brīžiem list, un tad neliels iet pildīt mājas darbus. Taču, kad apstākļi ir labvēlīgi, uzdodu laukā paskriet un pēc tam izvingroties. Mājās vienatnē grūti saņemt uzdevumu pildīšanai. Bet manas meitenes ir apķērgas: atsūta atpakaļ informāciju, ko mājās darijušas, kā ir gājis.

Vasarā un vēl rudens sākumā paspējāt tikt treniņos klātienē un piedalīties sacensībās. Kādi bija panākumi?

Pirms tam jau arī bija mājāsde. Kad varēja trenēties laukā, to arī darijām. Vasarā strādājām ļoti labi. Pusdeviņos rītā treniņš, un ieradās visas audzēknes. Pēc volejbola bija noilgojušas. Jaunākās grupas meitenes tikai vasarā uzzināja, kas ir volejbols, jo pirms tam bija jātrenējas attālināti. Vasarā un rudens sākumā sacensībās bija labi rezultāti, arī medaļas.

Cik grupām esi trenere?

Trim. Vecākā grupa mācās vidusskolā, vidējā ir 6.–7. klases meitenes, jaunākajā – otrklasiņec.

Vai vecākās meitenes ir pirmās, kuras būsi izaudzinājuši?

Jā, tā būs pirmā grupa, ar kuru kopā esmu no pirmās klases, un tagad meitenes jau ir vidusskolā.

Kāds bijis šis laiks?

Nav bijis viegli – ir gājis dažādi. Ir patīkami, kad bērni paņem to labāko. Cenošos audzēkņus līdz beigām arī noturēt. Pēc 9. klases viņi bieži aiziet mācīties citās skolās, līdz ar to vidusskolas komandai spēlētāju trūkst, un tad apvienojamies ar Skrundas volejbolistēm.

Vai izvēli būt par treneri ne-nožēlo?

Nē. Ir gandarījums, kad redzu, ka bērniem nodarbības patīk. Viņi iemācās spēlēt un paņēmu no trenera to labāko. Prieku sagādā arī tas, ka audzēkņiem ir rezultāti.

Vai ar vecmāmiņu konsultējies par treniņu niansēm, knifiniem?

Jā, es pajautāju. Taču man šķiet, ka daudz kas ir mainījies. Bērniem nav tik lielas uzmanības uzdevumos – viņiem svarīgi tos izpildīt ātrāk, un pēc tam lai liek mierā. Piemēram, piespēles. Es savā laikā tās pildīju tikmēr, kamēr bija ļoti labi. Bet šodien notiek uz ātrumu, kurš izdaris pirmais. Ir, protams, tādi, kuri izpilda vēl papildus. Paaudzes ļoti atšķiras: jāstrādā citādāk, jāatrod pareizā motivācija. Tā ir svarīga.

Mazos atved uz nodarbību, un viņi jau nezina, kas ir volejbols. Sākumā fizisko sagatavotību daudziem ir rotaļām, stafetēm. Jārada interese, lai viņi šajā sporta veidā gribētu palikt. Vēlāk sākas volejbola apguve. Kad varēja, lielākās audzēknes mazākajam mācīja piespēles.

Par tevi ir sacīts, ka tu strādā tieši tāpat kā vecmāmiņa: zālē ir klusums, nekad nav dzirdēta pacelta balsis.

Pašā sākumā audzēkņiem skaidroju, ka pirms un pēc treniņa varu būt draugs, otra mamma, bet treniņš ir darbs, un mums jāstrādā. Ir nācijas arī pacelt balsi un aizrādīt, bet ne bieži. Esmu prasīga. Treniņos man ir savi noteikumi, un disciplīna jāievēro. Treniņus nedrīkst kavēt. Kad treneris runā, jāklusās un nedrīkst runāt, bambām jābūt rokās. Meitenes šo kārtību pieņem.

Minēji, ka paaudzes mainījās. Vai arī volejbols mainījies?

Manuprāt, tagad tas ir sarežģītāks. Agrāk Latvijas jaunatnes čempionātā spēlējām vienkārsi, tagad jau veido kombinācijas.

Vai normālajos apstākļos audzēkņiem sacensību pietika, lai izjustu spēles garšu?

Domāju, ka bija pietiekami: ir jaunatnes čempionāts, kausa izcīņa, dažādi turnīri. Arī vasarā organizējam daudz turnīru. Ja trenerim ir vairākas grupas, vēl vairāk nemaz nevarētu fiziski izbraukāt. Tās ir gandrīz visas brīvdienas. Taču vasaras sestdienās, svētdienās atpūšamies, jo tad sacensības parasti ir darbdienās (smejas).

Cik tev bija gadu, kad sāki trenēties pati?

Pat nezinu – omai uz zāli līdzī gāju jau bērnudārznīcā vecumā. Agrāk varēja spēlēt vairākas vecuma grupās. Kad iemācījies, spēlēju daudzās grupās. Tagad var tikai divās: savā vecumā un pie gadu vecākiem.

Kas likās aizraujošs?

Neesmu par to aizdomājusies. Bet volejbolu spēlēja un trenēja oma, spēlēja mamma, arī mammas brālēns un māsiņas. Vairāk tāpēc likās, ka arī man tas jāiemācās? Es jau no mazotnes gribēju tikt laukumā, bet māsa Kitiņa sāka trenēties vēlāk, mācoties skolā.

Vai kopā esat spēlējušas?

Mums ar māsu ir četru gadu starpība. Nav sanācis uzspēlēt nevienu turnīru. Tas būtu sarežģīti, jo tad laukumā māsai var atļauties vairāk ko pateikt, aizrādīt, kad otra kļūdās vai neizdara, kā vajadzētu. Mēs vairāk strīdēsimies.

Kurš tev patīk vairāk: klasiskais vai pludmales?

Laikam tomēr klasiskais. Tur vairāk varēju izpausties. Toreiz

pludmales volejbols nebija tik populārs. Tajā trenējas fiziskajai sagatavotībai, lai pēc tam, izejot zālē, klasiskajā varētu pirmo mēnesi lidot (smejas). **Anglijā, lai sapelnītu naudu studijām.** No Latvijas Universitātes biju aizgājusi, bet vēlāk pabeidzu Latvijas Sporta pedagogijas akadēmiju. Vienlaikus sāku strādāt Kuldīgas novada sporta skolā. **Ko labprāt dari brīvajā laikā?** Man patīk daba – braucu uz mežu, rudenī sēņoju. Patīk aktīvā atpūta. **Vai arī dēlam Valteram ir interese par volejbolu?** **Valters saka: volejbolu nespēlēšot. Dēls apmeklē futbola nodarbības. Viņam patīk arī šahu spēlēt. Mācās Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolā, un viņu interesē māksla. Taču būs arī jāsporto – nav variantu (smejas).**

Cik tālu aizspēlējies? Pludmales volejbolā – Latvijas čempionātos. Klasiskajā esmu spēlējusi valsts izlasē. Arī vairākās komandās: *SWH Rīga, Babīte*, Kuldīgas sieviešu komanda.

Kurā skolā mācījies? Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskolā, bet 9. klasē aizgāju uz Murjāņu Sporta ģimnāziju. Tur mācījusies arī mani vecāki. Sākumā par Murjāņiem nebiju saņēmusi, bet beigās prēcājos, ka šo ģimnāziju pabeidzu.

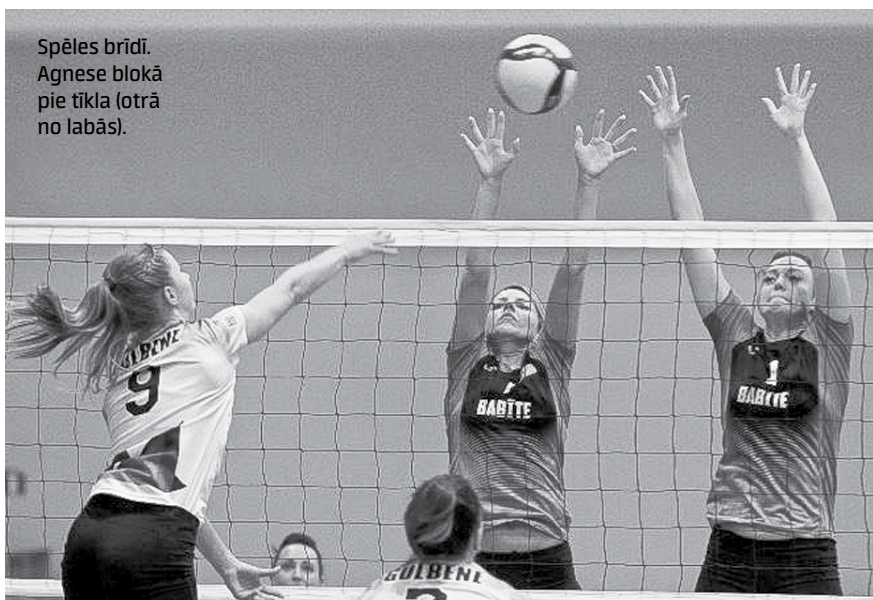
Pēc tam man piedāvāja spēlēt komandā *SWH Rīga*. Tur maksāja par studijām Latvijas Universitātē, arī algu. Klubs pēc diviem gadiem darbību gan beidza – bankrotēja. Arī volejbols beidzās. Ģimenē notika traģēdija, jo nomira tētis. Aizbraucu uz nepilniem diviem gadiem strādāt

Kuldīgas volejbola trenere Agnese Megne ir lepna par audzēkņu labajiem rezultātiem Kurzemes kausa izcīņā.

Latvijas izlases rindās savulaik gūti panākumi. Agnese – otrajā rindā piektā no labās.

Spēles brīdī. Agnese bloka pie tikla (otrā no labās).

Kopā ar audzēkņiem. Bumbu ratiņos mammai zālē līdzī arī mazais Valters.

Savulaik Nacionālajā līgā Kuldīgas volejbolistu komanda izcīnīja pirmo vietu. Agnese (nr. 11) – 1. rindā pirmā no kreisās.

SPORTA ORGANIZĀCIJA

Atceļ maksu

Kuldīgas novada deputāti atbalstījuši lēmumu neiekasēt vecāku līdzmaksājumu par bērnu izglītību sporta skolā no 1. septembra līdz 31. decembrim.

Līdz šim maksa par treniņu gadu bija 20 eiro: par pirmo semestri – astoņi eiro, bet otro – 12. Pandēmijas un ārkārtējās situācijas laikā nodarbības notiek attālināti, tā nenodrošinot pilnvērtīgu apguvi, un skolas vadība uzskata, ka nav korekti prasīt samaksu. Vai tiks atcelta arī otrā semestra maksa, deputāti spriedīs nākamā gada sākumā.

Līdz 15. novembrim slēgtas visas sporta skolas bāzes, atcelti sporta pasākumi. Vienīgais izņēmums, kas sporta bāzēm var piekļūt, ir profesionāli sportisti, Latvijas pieaugušo un junioru izlašu sportisti. Tāpat sporta stundas notiek 1.–3. klases bērniem. Treniņi notiek attālināti. Katrs treneris sazinās ar audzēkņiem un vienojas par darāmo.

Iedzīvotāji, kuri vēlas kustēties, lai uzlabotu veselību, aicināti izmantot āra treniņziedrus, sporta laukumus, pastaigu takas, piedalīties tiešsaistes treniņos, vingrot mājās.

FUTBOLS

Somijas sudrabs Jānim Ikauniekam

Latvijas izlases futbolists, novadnieks Jānis Ikaunieks, spēlējot Somijas komandā KuPS, kļuvis par vicečempionu.

Jānis tās sastāvā piedalījies 16 cīņās un guvis piecus vārtus.

PAUERLIFTINGS

Mājās ar pasaules čempionāta medaļām

GPC pasaules pauerliftinga čempionātā Polijā godalgas izcīnījuši divi kuldīdznieki: Edgars Peterlevics, kurš vienā disciplīnā arī labojis Latvijas rekordu, un Mārtiņš Krauze.

Vispirms spēka trīscīņā Edgaram izdevās pietupienā pacelt 300 kg, spiešanā guļus – 277,5 kg (šajā disciplīnā viņš laboja savu rekordu), vilkmē no zemes – 260 kg. Summā rezultāts deva pirmo vietu gan svara kategorijā līdz 90 kg, gan absolūtajā vērtējumā grupā *Open*. Otrajā piegājienā E.Peterlevics pacēla 277,5 kg. Trešajā piegājienā viņš pieteica 282 kg, jo mēģināja labot pasaules rekordu un uzvarēt arī grupā *Open*, tomēr to tiesneši neieskaitīja. Rezultātā Edgars bija pirmais kategorijā līdz 90 kg, bet otrs absolūtajā vērtējumā. Ar šo rezultātu labots GPC Latvijas rekords spiešanā guļus ar ekipējumu.

M.Krauzem šī bija pirmā starptautiskā pieredze. Viņš izmēģināja spēkus spiešanā guļus ar ekipējumu. Paceļot 170 kg svara kategorijā līdz 75 kg, kuldīdznieks bija otrs.

RITENBRAUKŠANA

Līgumu pagarina

Kuldīgas riteņbraucējs Kristis Neilands sadarību ar pasaules tūres komandu Israel Start-Up Nation pagarinājis uz diviem gadiem.

Viņš šo komandu pārstāv kopš 2017. gada. K.Neilands ir divkārtējais Latvijas čempions, vairākas godalgas ieguvis pasaules tūres sacensībās.

PLUDMALES VOLEJBOLS

Jau plāno sezonu

Pludmales volejbola pasaules tūres vietā nākamgad būs sacensības Beach Pro Tour trīs līgās: 16 spēcīgākās komandas spēlēs elites grupā, nākamās 24 – izaicinājuma turnīros, pārējās – līmenī Future.

16 labākie sieviešu un vīriešu pāri cīnīsies par to, lai grupā saglabātu savas pozīcijas. 2.–5. jūnijā elites posms notiks Jūrmalā. *Challenge* būs līmeni zemāki turnīri, kuros 24 sieviešu un vīriešu komandas cīnīsies par ranga punktiem, cerot nokļūt elitē. *Future* būs zemākā līmeņa sacensības. Vēl nav skaidrs, kurā līmenī spēlēs Latvijas labākie dueti: Tīna Graudiņa un Anastasija Kravčenoka, Aleksandrs Samoilovs un Jānis Šmēdiņš, kā arī sadarbību beigušie Mārtiņš Pļaviņš un Edgars Točs ar citiem pāriņiem. Sezona beigsies ar finālsacensībām, kuru šovā piedalīsies desmit labākie pāri.

VIEGLATLĒTIKA

Baltijas čempions krosā – Uģis Jocis

Lietuvas pilsētā Palangā, kur norisinājās Baltijas čempionāts krosa skrējienā četras vecuma grupās, vīriešiem uzvarējis kuldīdznieks Uģis Jocis.

Astoņus kilometrus viņš noskrēja 21 minūtē un 33 sekundēs. Tikai finišā izdevies par divām sekundēm apsteigt Igaunijas skrējēju Leonīdu Lacepovu. Latvijas komandai uzvara arī komandu ieskaitē. Nākamā gada doties uz Eiropas čempionātu krosā Irījas galvaspilsētā Dublinā.

Aicinājums uz interpretāciju

Dažādu žanru mākslinieces Sarmītes Māliņas un fotogrāfa Kristapa Kalna izstāde *Tagad ir visu laiku*, kas iekārtota Kuldīgas mākslinieku rezidencē un Mākslas namā, runājot kuratora Tomasa Pārups vārdiem, skatīšanās laikā prasa netradicionālu analīzi.

Askētiskas ģeometriskas un citādas figūras, romantiskas liela izmēra fotogrāfijas no abu autoru ģimenes albumiem, dzīvi ziedi vāzēs un dzīva dievgosniņa tuvplānā – šādi darbi mudina vērotāju atrast sevī simbolisko domāšanu un savas pieredzes gaismā sākt šo zīmju valodu tulkot.

Kā izstādes anotācijā sacījis T.Pārups, abus māksliniekus interesē viss, kas notiek starp saullēktu un saulrietu, starp sākumu un beigām. Autoru darbi savukārt ir viņu pieredzes summa, kas ievērtēta skaidrās vienībās. „Pēdējā laikā tās ir asas, ģeometriskas un vispārinātas kolorītā. Melns deltoīds, kas nogūlies uz rozā līnijas, pārtop asociāciju rosinošā tēlā. Skaidri definētas, pašprietiekamas nozīmes gan šiem tēliem nav. Tie tikai aicina uz interpretāciju, nevis kaut ko konkrētu vēsta vai attēlo,” skaidro jaunais mākslas zinātnieks T.Pārups, kurš pērn 20 gadu vecumā par S.Māliņu uzrakstījis grāmatu.

Tā dēvētā konceptuālā māksliniece S.Māliņa ar neprastajiem objektiem un instalācijām un

Objekts *Tūlīt* – daļa no šāda nosaukuma izstādes Dubultu dzelzceļa stacijā. Bet līgava no ģimenes albuma ir fotogrāfa Kristapa Kalna vecmāmiņa.

fotogrāfs K.Kalns jau ilgstoši tiek uzskatīti par īpašu tandēmu Latvijas laikmetīgajā mākslā. Ar izstādi *Tūlīt* vasarā Dubultu mākslas stacijā autori izvirzīti *Purvīša balvai 2023*. Kā nomināciju pamatojums mākslas kritiķis Vilnis Vējš, viņi turpina savu stratēģiju – „veido izstāžu telpai atbilstīgu kompleksu mākslas darbu, par pamatu ņemot viena vārda raisītas asociācijas”. Šai balvai savulaik izvirzīts arī kopīgais objekts *Mīlestība nekad nebeidzas* mākslas festivālā Cēsīs 2008. gadā.

Kuldīgas izstāde arī ar jau-

niem darbiem turpina Jūrmalā aizsākto *Tūlīt* virzienu un aicina aizdomāties, ka katrs mirklis, kurā dzīvojam, mums šķiet pats svarīgākais, tāpēc „tagad ir visu laiku”. Piemēram, senlaicīgajās fotogrāfijās redzama Kristapa vecmāmiņa, līgava pie ziedoša koka. Bet fotogrāfiju *Skumjas*, kurā vīrietis, atspiedies pret bērza stumbru, lūkojas tālumā, 1934. gadā uzņēmis Kristapa vectēvs Alberts Kalns, un tajā redzams vectēva brālis Mārtiņš.

K.Kalns pastāstīja, ka pēc izstādes Dubultos saņēmis uzaicinājumu darbus parādīt arī šeit.

Izstāžu zāles plānots atvērt pēc 15. novembra, kad valstī beigsies epidemioloģiskā mājseide.

Kuldīgas Mākslas namā izstādē *Tagad ir visu laiku* – daudzpusīgā māksliniece Sarmīte Māliņa un fotogrāfs Kristaps Kalns. Savdabīgs tandēms mūsdienu mākslā, divkārtēji Purvīša balvas nominanti.

SARMĪTE MĀLIŅA izpaužas daudzveidīgi: grafikā, grāmatu ilustrācijās, performancēs, instalācijās utt. Kopš 80. un 90. gadiem pazīstama ar instalācijām un radošiem objektiem, ko veidojusi kopā ar Oļegu Tīllbergu, Sergeju Davidovu, Andri Breži, Aiju Zariņu u.c. Atmosferiskā laikā noformējusi literāro žurnālu *Avots*, vēlāk darbojusies laikrakstā *Diena*, žurnālā *Domuzīme*.

KRISTAPS KALNS pazīstams kā laikraksta *Diena* fotogrāfs, sadarbojas arī ar Nacionālo teātri, Latvijas Nacionālo operu un baletu u.c. Strādājot *Dienā* kopā ar S.Māliņu, arī izstādes sākuši veidot kopā.

Sākotnēji bijusi doma vienkārši atvest tur apskatāmo, bet beigu beigās šī izstāde veidota kā jauna. Darbi speciāli tiek gatavoti katrai vietai, domājot arī par izmēriem telpās.

Tā kā skatītāji atklāšanā nevarēja būt klāt, piedalījās autoru ģimenes locekļi, piemēram, K.Kalna tēvs Dainis Kalns un brālēns Valdis Kalns, kuriem attēlos redzami dzimtas pārstāvji raisīja arī personiskas izjūtas.

**Dina Poriņa, Alberts Dinters
Alberta Dintera kolāža,
Lauras Vilertes foto**

Divpadsmit muižas iekļūs kalendārā

Ventspils vācu kultūras biedrības organizētās ekskursijas dalībnieki pie Pelču pils.

Ventspils vācu kultūras biedrība iecerējusi izdot nākamā gada kalendāru, kurā katrs mēnesis būs veltīts kādai Kuldīgas novada muižai.

„Pagājušajā gadā izdevām kalendāru, kurā bija Ventspils un Talsu novada muižas, bet šogad braucām pa Kuldīgas novadu,” stāsta biedrības vadītāja Māra Kraule. Jūlijā divās dienās apceļotas 12 muižas: Ēdoles, Rendas, Rudes, Īvandes, Vārmes, Virkas, Rudbāržu, Maras, Snēpeles, Pelču, Laidu un Kables.

Izvēlētas galvenokārt tās, kurās notiek rosība, piemēram, darbojas skolas, muzeji, viesu nami, pašvaldības iestādes u.c. Ekskursiju dalībnieki uzklauzīja seno namu īpašnieku vai gidu stāstījumu, fotografēja un vēsturisko informāciju apkopoja arī no citiem avotiem.

Daloties iespaidos par redzēto un uzzināto, M.Kraule piemin, ka pašai lielākais atklājums bi-

jusi Rudes, Maras un Virkas muiža. Par Rudi viņa stāsta: „Līdz šim nebija nekādas nojaušanas, ka pie Kuldīgas ir šāda muiža. Ļoti jauka vieta. Ļoti simpātisks īpašnieks, kas cenšas to atjaunot.” Arī Maras un Virkas muiža pārsteigusi ar savu skaistumu. Kā vienu no lielākajiem ieguvumiem kopumā viņa min cilvēku laipnību, ar kādu viesi uzņemti.

Vairākās muižās nodibinātas draudzīgas attiecības, kas turpināsies.

Kalendāra izdošana (2000 eksemplāru) paredzēta projektā *Kalender 2022, Lebendige Gutshöfe – gestern und heute. Muižas – vakar un šodien*, ko atbalsta Vācijas Iekšlietu ministrija. Interesentiem izdevums būs pieejams, sazinoties ar Ventspils vācu kultūras biedrību. Iecerēts

Tradīcija turpinās. Šīgada kalendārā redzamas Ventspils un Talsu novada muižas, bet nākamgad tas būs veltīts Kuldīgas novadam.

arī tas, ka noteikts skaits eksemplāru tiks nodots kalendārā atspoguļotajām muižām.

**Līga Gabrāne
Biedrības arhīva
un autores foto**

PATEICĪBA

Pateicamies visiem radiem, draugiem, kaimiņiem, kas jūta mums līdzīgu lielājas bēdās. Paldies Ilzes un mūsu ģimenes zobārstes Gunas Līces ģimenei, kura nekad neatteica mums, palīdzēja ārstēt. Paldies visiem Ilzes draugiem un radiem. Sirsnīgs paldies mana dziedāšanas ansambļa *Sonāte* kundzēm, visas vārdā es nenosaukšu – Irēnai Taubei, Oļītei, paldies Gunāram un Iļgai Sokolovskiem, Zīgurda darbabiedra ģimenei. Paldies Pureņu ielas 49. mājas iedzīvotājiem, manas māšas Bīrutas Brakmanes ģimenei, Kristapam un Lindai, Edvīnam, Silvijai. Paldies Ilzes dzīvesbiedra Viestura Lauča dēliem un viņu ģimenēm. Paldies draudzes mācītājam Burkem-Burkevicam par ļoti pārdomātajiem atvadu vārdiem. Paldies visiem, visiem, kurus mēs nenosaucam.

Dzīvē pateicībā – Ilzes mamma, tētis, dēls Jurģis un Viesturs

PĒRK

3–4 istabu **DZĪVOKLI** Kuldīgā. Tālr. 29828622.

AUTOMAŠĪNAS. Tālr. 28679476.

Padomju laika **TEHNISKO PASI** motocikliem *IŽ-350, IŽ-49, M1A, M-72, K-750, K-650.* Tālr. 25566059.

MEŽUS, cirsmas, malku. Tālr. 26544462.

Dāvījums pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** cirsmas izstrādei. Pārdodot mežu mums, samaksu saņems 2 stundu laikā. Zvani 27406251 vai atnāc uz mūsu ofisu Kuldīgā, Smilšu ielā 24.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLĒPUS**. Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

SIA *AIBI* iepērk gaļas šķirnes krustojuma bulļus, teles eksportam. Liellopus, jaunlopus, teļus, jērus, zirgus kaušanai. Kautsvārā, dzīvsvārā. Paaugstinātas cenas, apjoma piemaksas. Bioloģiem augstākās cenas. Samaksa tūlītēja. Svari. Tālr. 20238990.

Briežu **RAGUS**, brauc pakāļ. Tālr. 29886349.

Pērku **RAGUS**. Tālr. 22728888.

IZĪRĒ

Izīrē **GARĀŽU** Egļu ielā. Tālr. 29158234.

MAINĀ

Īpašnieks maina vienistabas **DZĪVOKLI** Priedainē ar piemaksu pret divistabu dzīvokli Kuldīgā. Tālr. 26684823.

DAŽĀDI

Sertificēta būvfirma ar pieredzi veic **DAŽĀDUS BŪVDARBUS, DOKUMENTĀCIJAS NOFORMĒŠANU**. Tālr. 29705025.

JUMTA remonts, maiņa. **TELPU** kosmētiskais remonts. Materiālu piegāde. Tālr. 24848162.

LĪDZJŪTĪBAS

*Tajās lapās,
Ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.*

/Z.Purvs./

Esam kopā ar kolēģi Rutu skumjajā dzīves pagriezienā.
LU Kuldīgas filiāles kolektīvs

*Balts eņģelis atnāca sapnī
Un aiznesa tevi sev līdz.
Tai baltajā, baltajā naktī,
Kur nesāp, kur nesalst, kur silts.*

/A.Mūrniece./

Skumju brīdī esam kopā ar Ināru Saifullinu, māmiņu zemes klēpī guldot.
Viduskurzemes pamatskolas-attīstības centra kolektīvs

*Kaut pa vistālāko ceļu
Viena aizgāji, māt,
Es vienmēr būšu tev līdzās,
Tu vienmēr būsi man klāt.*

/I.Rudene./

Skumju brīdī esam kopā ar Ināru Saifullinu, māmiņu aizsaulē aizvadot.
Rokdarbu kopa Čaupe

*Aiztecēja mans mūžiņš
Kā dzīparu kamolītis;
Te satinu savas dienas,
Ij baltās, nebartās.*

/T.dz./

Izsakām līdzjūtību Alīdai Skaidrītei Eihmanei, no māšas atvadoties.
Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma saime

*Nav kādas balss un soļu blakus,
Un rudens vējš top divkārt ass.*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Anītai Sproģei, no mātes un dzīvesbiedra atvadoties.
Kables pagasta pārvalde

*Kamēr vien tālāk mūsu dienas ies,
Tavs mūžs mūsu gaitās atsauksies.*

/J.Osmanis./

SIA *Lāses AM* kolektīvs izsaka visdziļāko līdzjūtību Intai Lancmanei un Ilvaram Bronkam, māmiņu, sievasmāti zaudējot.

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Tomam, Dacei un piederīgajiem, tuvu cilvēku zaudējot. Skumjās esam kopā ar jums.
Ziedīte, Ilze, Dace

*Prāts negrib ticēt,
Sirds nesaprot,
Kam pēkšņi apdzisusi
Tava diena.*

/K.Apškrūma./

Madariņ, esam ar tevi tavās bēdās, tēti zaudējot.
Kuldīgas PII *Ābelīte* kolektīvs

*Un pēkšņi tāds klusums,
ka saule apstājas debesmalā
un arī stāv, elpu aizturējusi.*

/I.Ziedonis./

Izsakām klusus mierinājuma vārdus Madarai un tuviniekiem, tēti mūžībā pavadot.
Ābelītes vecās mājas kolēģes

*Es jau neaizeju,
Es vienmēr būšu puteni, bērzos,
Zvaigznēs un bērnos savos.*

/Ā.Elksne./

Izsakām līdzjūtību Dacītei un tuviniekiem, mīļu cilvēku mūžībā pavadot.
Zaņīte, Anda, Māris, Aija un Āris

*Tie savādi skumīgie mirkļi...
Tad palīdzēt var tikai viens,
Ja kādu atmiņu gaišu
Tu savā dvēselē sien.*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību ANDREJA VELDRES tuviniekiem, viņu mūžībā pavadot.
Astaševsku ģimene

*Tuvs cilvēks neaiziet,
Viņš tikai pārstāj līdzās būt.*

/R.Skuiņa./

Dacīt, esam kopā ar tevi un taviem mīļajiem, no ANDREJA atvadoties.
Kuldīgas radioloģijas nodaļa

*Vēl siltums paliks, paliks vēl aiz tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.*

/P.Priede./

Skumju brīdī esam kopā ar Daci un bērniem, no vīra un tēva atvadoties.
Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas diagnostikas nodaļas kolektīvs

*Ir dzīve pārtrūkusi,
Tik daudz vēl alka sirds un prāts.*

/J.Silazars./

Skumju brīdī esam kopā ar tuviniekiem, ANDREJU VELDRI mūžībā pavadot.
Simras kolektīvs

*Pār tavu sirdi un darbīgo mūžu
Zemes māte nu villaini segs.*

/N.Dzirkale./

Nav tādu vārdu, lai izteiktu, ko jūtam, zaudējot mūsu ilggadējo kolēģi un draugu ANDREJU VELDRI. Izsakām visdziļāko līdzjūtību Andreja ģimenei un mīļajiem, jūtam jums līdzīgu lielājas bēdās.
SIA *Energoparks* kolektīvs

*Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē
Mums neiznāks ar tevi parunāt
Un tavu smaidu, vienkāršu un siltu,
Mums vajadzēs tik sirdīs saglabāt.*

/G.Selga./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību ANDREJA piederīgajiem, viņu smilšu kalniņā pavadot.
Bijušie kolēģi Ausma, Lidija, Valda, Zenta, Aigars, Edgars, Pēteris

*Gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd, tas paliek un mirdz.*

/V.Egle./

Izsakām līdzjūtību Veldru ģimenei, ANDREJU zaudējot.
Mudīte, Gunārs, Dace

*Tu gadus mēroji ar darbu,
Ko krietni paveikt bij tavs gods,
Ar sirsniņu un kļuvi rūpi,
Ko allaž centies citiem dot.*

/K.Apškrūma./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību, Dacīt un Madariņ, no vīra un tēta atvadoties.
Bredovsku ģimene

*Bet reizēm, kaut grūti to saprast,
Viss vienā mirklī var irt.*

/Z.Purvs./

Skumju brīdī esam kopā ar Miliju Iesalnieci, meitu MĀRĪTI aizsaulē aizvadot.
Mājas kaimiņi

Izsakām līdzjūtību Ligitai, dzīves biedru zaudējot.
SIA *Balza* kolēģi

*Saltu rītu tu aizgāji projām klusi.
Tāda mīļa, balta, zem gadu nastas
nogurusi.*

/A.Grava./

Skumjās esam ar tevi, Kristīne, vecmāmiņu zaudējot.
Tuvākie kolēģi no Kuldīgas Centra vidusskolas

*Tēva padoms, tēva mīla
Mūžam sirdīs nezudīs.*

/Z.Purvs./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ingai Strodei ar ģimēni, no tēta atvadoties.
Tuvākie kaimiņi *Silarājos* – Tamsoni, *Atvaros* – Vilmaņi, *Vāverītēs* – Dambergi, *Vidiņos* – Šulci, *Zītaros* – Kuzmu ģimene

*Veļu laikā veļu ceļu saltu
Nolēmusi māmuliņe iet,
Atstājot kā mežabēli baltu
Mūžu, lai tas bērnos tālāk zied.*

/K.Apškrūma./

Izsakām līdzjūtību Sandriņai, mammiņi zaudējot.
Rožu, Švagrū-Laķu ģimenes

*Māmuliņ, par tavu mūžu
Šodien klusi paldies sakām.*

/A.Svētiņa./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Sandrai Rozentālei, māmiņu zaudējot.
Kuldīgas tekstila piegriešanas kolektīvs

*Bet siltums paliks,
Paliks vēl aiz tevis,
Un atmiņas kā maza saule degs.*

/P.Priede./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība Alīdai un pārējiem tuviniekiem, mūsu IRĒNU mūžības ceļā pavadot.
Daina, Līga, Aija, Dzidra, Arvīds

*Daudz darba stundu kopā nostaigājām,
Gan priekus, bēdas pratām kopā vīt.
Bet šodien mums no tevis jāatvadās,
Bez tevis darba diena sāksies rīt.*

/F.Bārda./

Izsakām līdzjūtību FARIDAS LĪDAKAS tuviniekiem, viņu mūžības ceļā pavadot.
Bijušie darbabiedri Lejaskurzemes izmēģinājumu stacijā

*Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā lai tev palīdzētu.*

/O.Lisovska./

Izsakām līdzjūtību Jurijam Zaharcovam, no mammas atvadoties.
Kolēģi

Mūžībā aizgājusi
IRĒNA ANNA BUBE

(11.06.1939.–1.11.2021.).

Pavadīsim sestdien, 6. novembrī,
14.00 Meža kapos Kuldīgā.

Māšas

Mūžībā aizgājis mūsu mīļais

ANDREJS VELDRE (16.07.1963.–2.11.2021.).

Pavadīsim sestdien, 6. novembrī, 14.00 no kapličas Aizputes ielā uz Kalna kapiem.
Ģimene

VAJADŽĪGI

SIA *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* (56103000221) **AICINA DARBĀ:** namu apsaimniekotāju (atalgojums: 887–970 EUR bruto); otrreizējo izejvielu šķīrotāju (atalgojums: 500 EUR bruto). Vairāk par vakancēm: www.kkp.lv, tālr. 26771586.

SIA *BALTU Forest Group* (42103080727) aicina darbā koklaukuma **PĀRVALDNIĒKU** Skrundā. Darba alga: 1000–2000 EUR neto. Pieņemties pa tālr. 20209424 vai info@baltukoks.lv.

Viss par reklāmu *Kurzemniekā!* Tālrunis **63324881**
e-pasts: **sludinājumi@kurzemnieks.lv**.

MEŽA INVENTARIZĀCIJA Kuldīgas novadā. Tālr. 29162776.

Ēku **SILTINĀŠANA** ar beramo vati, aizpildām gaisa spraugas. Tālr. 25624247.

ZIEMAS RIEPAS (par viszemākajām cenām Kuldīgā) un montāža, arī sestdienās. Tālr. 26669624.

Tīrām **AKAS**. Tālr. 26018109.

Sertificēta **TAKSATORA** pakalpojumi: meža inventarizācijas lietu izgatavošana; mežaudzes novērtēšana; cirsmu dokumentācijas sagatavošana; īpašuma robežu, kupicu ierīkošana un atjaunošana; bezmaksas konsultācijas. Tālr. 25731315.

VĀRDADIENAS

No 6. līdz 13. novembrim
 6. Linards (1257), Leons (1190), Leo (616), Leonards (789), Leonarda (185)
 7. Helēna (1720), Lotārs (59)
 8. Aleksandra (6495), Agra (277)
 9. Teodors (769)
 10. Mārtiņš (12841), Mārcis (2473), Markuss (4261), Marks (3670)
 11. Ojārs (1307), Rainers (866), Nellija (1181)
 12. Kaija (81), Kornēlija (81)
 13. Eižens (80), Jevgeņijs (3131), Jevgeņija (1126)
 Populārākie: **Mārtiņš un Aleksandra.**

Brīnās, ja satiek tik vecu Raineru

Rainers Meiers, saimniecības vadītājs Kazdangas pamatskolā, maratonists:
 – Tā arī neesmu noskaidrojis, kādēļ mamma man izvēlējusies šo vārdu. Esmu jautājis, bet viņa saka, ka pati nemaz neatceras. Man vārds patīk. Kad vēl mācījies skolā, tas nebija tik izplatīts. Tagad redzu, ka daudzi bērni tiek saukti par Raineriem. Ir neierasti satikt citu vīrieti, kam gadi būtu pāri 30 un kuru tā sauktu. Pirms pāris gadiem vienu tādu satiku autoplacī. Kad pateicu vārdu, arī viņš brīnījās, ka satīcis tik vecu Raineru. Man nav nekad bijusi vēlme pēc cita vārda. Dēlu sauc Rendijs, un bijuši gadījumi, kad esmu nosaukts viņa vārdā. Agrāk iesauka man bija Kurts, bet tas vairāk saistīts ar uzvārdu. Lasījām grāmatu par vāciešiem kara laikā, un tur bija minēts Kurts Meiers. Tie, kuri vēl šo grāmatu bija lasījuši, skolā mani sāka saukt par Kurtu.
Amanda Gustovska

PĀRDOD

Lēti – siltu kokbetona **MĀJU** Ezerē, turpat TZ-4K-14 motoru, zirga inventāru (segļus, kamanas, atsperratus, 1924. g.), *Multicar 25*, viss kā jauns. Tālr. 27746102.

Pārdod **METĀLA JUMTUS** un notek sistēmas no ražotāja. Cena: no 6,50 EUR/m². Tālr. 20211377.

Aku, kanalizācijas **GRODUS**. Tālr. 29142702.

SIA Vēvers ražo un piegādā priedes **KOKSNES** produkciju: skaidu briketes (165 EUR/paleta), šķeldu, mizas, skaidas, klucīšus (70 EUR/1,3 m³ Big Bag). Tālr. 26651831.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā 156,80 eiro par paleti. Tālr. 20331463.

SIA AJG plus – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tālr. 29399939.

Skaldītu lapkoku **MALKU**. Tālr. 27885688.

MALKU maisos, kravās. Tālr. 26544462.

Skaldītu bērza **MALKU**. Tālr. 29974786.

Sausu alkšņa **MALKU**. Tālr. 26383529.

Skaldītu **MALKU** krāmētā veidā, ātra piegāde. Kravas cena: 120 EUR par trīs steriem. Tālr. 25607959.

Skaldītu un kluču **MALKU** krāmētā veidā, piegādi nodrošina. Tālr. 26632732.

JĒRUS, aitas. Tālr. 29734300.

2 mēnešus jauni **SIVĒNTIŅI** meklē savus jaunus saimniekus. Tālr. 29106548.

SIVĒNUS. Tālr. 29519908.

Pārtikas **KARTUPEĻUS**, var piegādāt. Tālr. 26154385.

Pārtikas **KARTUPEĻUS** 'Vineta'. Piegāde. Tālr. 26154385.

Svaigu **CŪKGAĻU** (svilinātu), min. daudzums – 1/4 (20 kg), 2,80 EUR/kg. Bezmaksas piegāde. Tālr. 28890462.

Piedāvājam **MĀJAS KŪPINĀJUMUS** par draudzīgām cenām. Piegādājam. Tālr. 28822826. Fotogalerija: www.307.lv/5556.

Mutiskā izolē ar augšupejošu soli pārdod SIA Kuldīgas RPB piederošus īpašumus:

1) nekustamo īpašumu Kuldīgā, Graudu ielā 14, kas sastāv no zemes gabala ar kadastra Nr. 62010330327; ēkām ar kadastra apzīmējumiem Nr. 62010330251001; Nr. 62010330251002; Nr. 62010330251004; Nr. 62010330251005; Nr. 62010330251006; Nr. 62010330251007;

2) ēku Kuldīgā, Graudu ielā 16a, ar kadastra Nr. 62015330028;

3) SIA Kuldīgas maizes ceptuve, reģ. Nr. 40103429756, 100% kapitāldaļas un iznomātos pamatlīdzekļus, kuru uzskaitījums pieejams izsoles noteikumos.

Īpašumi un kapitāldaļas tiek pārdoti kopumā un atsevišķi netiek izsolīti. Izsoles sākumcena: 600 000,00 (seši simti tūkstošu) eiro. Izsoles nodrošinājuma maksa ir 60 000,00 (sešdesmit tūkstošu) eiro, kas iemaksājami SIA Kuldīgas RPB kontā Nr. LV60UNLA0011000460101, AS SEB banka līdz 2021. gada 6. decembrim. Izsole notiks 2021. gada 7. decembrī Kuldīgā, Graudu ielā 14, plkst. 10.00.

Izsoles noteikumus var saņemt no 15. novembra Graudu ielā 14, Kuldīgā, samaksājot 100,00 (viens simts) eiro SIA Kuldīgas RPB kontā Nr. LV60UNLA0011000460101. Izsolāmos objektus var apskatīt, par laiku divas dienas iepriekš vienojoties ar kontaktpersonu. Izsoles organizētājs – SIA Kuldīgas RPB, kontaktpersona Dāvids Šternbergs, tālr. 26533862.

LOGI UN DURVIS Rudens atlaides logiem līdz 23%
 Akcija līdz 30.11.2021.

- ŽALŪZIJAS
- GARĀŽU VĀRTI
- METĀLA DURVIS
- PRETINSEKTU SIETI
- PVC LOGU UN DURVJU REMONTS

Kuldīga, Vakara iela 15. www.montaznieksde.lv
 Tel. / fax 63323281, mob. 26179829 **MONTĀŽNIEKS DE**

VIKA SIA «Vika Wood» kokzāģētava **PĒRK** egles un priedes zāģbaļkus.
 Sīkāka informācija pa tālruni 26443376. Papildu informācija www.vikawood.lv.

PĒRKAM Augošu koku cirsmas un sortimentus pie ceļa

Meža īpašniekiem:

- Veicam bezmaksas konsultācijas;
- Palīdzam meža taksācijas sagatavošanā, cirsmu iestigošanā;
- Palīdzam iesniegt ciršanas pieteikumu VMD.

Metsä
 Telefoni informācijai: 29150470, 67804343
 www.metsaforest.com/lv

Esi mūsdienīgs!

www.307.lv
 Sludinājumus laikrakstā Kurzemnieks
iesniedz ērti no sava datora

307.lv

SIA Lāses AM gaļas veikals 5. un 6. novembrī piedāvā

ievērojamas atlaides svaigai cūkgaļai, t.sk.

- maltā gaļa – 2,50 EUR/kg,
- šķiņķis – 2,95 EUR/kg.

Lai arī gaidīti SIA Lāses AM veikalā Valles, Rumbas pagastā (akcija spēkā, kamēr preces ir veikalā).

PĀRDOD viegli uzstādāmas polikarbonāta **SILTUMNĪCAS:**

3 x 4 m - 330 EUR
 3 x 6 m - 420 EUR
 3 x 8 m - 510 EUR
 3 x 10 m - 600 EUR

Aizvedīsim.
T. 27848667.

SIA „STILLS”

PĒRK ZĀĢBAĻKUS diametrā no 24cm.

Ozola:
 A. kl. no 210-330 eur/m3;
 1. šķ. no 180-230 eur/m3;
 2. šķ. no 120-140 eur/m3.

Oša:
 A. kl. no 150-210 eur/m3;
 1. šķ. no 100-150 eur/m3.

Tālr.: 29334955, 29463811.

DARBI DĀRZĀ

5.–8. novembris. Stādīšanai dienas nav pārāk labvēlīgas, taču var sakopt siltumnīcas, no dārza izvākt zarus, bojātos augļus, lapas, kaļķot augļu koku stumbrus, ja ir piemēroti laika apstākļi.

9. novembris. Augļu diena. Skābē kāpostus, gatavo ievārījumu, sukādes un citus izstrādājumus no augļiem un dārzeņiem. Dārza iezīmošanai piemērota diena, ja vien ir labs laiks.

10., 11. novembris. Sakņu die-

nas. Vēl var gan ķiplokus un tulpes iestādīt, gan zemi uzart, ja vien nav sala un sniega. Arī kāpostu skābēšanai piemērots laiks.

12., 13. novembris. Ziedu dienas. Griež klūgas pinumiem, skujkoku zarus rotājumiem un augu piesegšanai. Var skābēt kāpostus un vārīt ievārījumu.

• **Dārza un siltumnīcu sakopšanai**, darbarīku sakārtošanai laba jebkura diena. Galvenais, lai netraucē lietus un sniegs.

• **Kāpostu skābēšanai** piemērotākās dienas: 17., 18. novembris, 5.–10. decembris, 14., 15. decembris.

• **Adventes, Ziemassvētku un gadumijas rotājumiem** skujkoku zarus ieteicams griezt šādās dienās: 23. novembris, 2., 9., 10., 18., 21., 29., 30. decembris. Tad tie būs aromātiski un skujas tik ātri nenobirs.

Ārija Rudlapa, agronome